

Š Ū M C

Glasilo Občine Mežica

junij 2009

XVII. številka / VII. leto

zgodovinski dan

PREPRIČAN SEM, DA VEČINA OBČANOV OBČINE MEŽICA VE IN JE PONOSNA, DA NAS JE 24. MARCA 2009 OBISKAL PREDSEDNIK DRŽAVE RS DR. DANILO TÜRK. VERJETNO PA JE TUDI KDO, KI BO TA ČLANEK PREBRAL IN GA BO NOVICA O TAKO POMEMBNEM OBISKU PRIJETNO PRESENETILA.

Ne glede na to, da se v zadnjem obdobju v Mežici dogaja veliko novega in pozitivnega, sem prepričan, da je obisk predsednika države RS dr. Danila Türka v majhnem kraju Mežica eden izmed pomembnejših dogodkov novejšje zgodovine Mežice.

Obisk predsednika države RS je mogoče res šel pretiho in brez velike promocije mimo nas, pa vendar bo datum 24. marec 2009 ravno zaradi tega obiska zapisan v zgodovino kraja.

Marsikdaj mislimo, da smo majhni in nepomembni, a iz tega dogodka se lahko naučimo, da temu vendarle ni tako.

Verjetno se vsi sprašujemo, zakaj nas je predsednik države RS sploh obiskal? Edini odgovor, ki ga v tem trenutku vidim, je, da čeprav v Mežici živi po številu malo ljudi, pa ti zato delajo velike stvari.

Vtem članku bi vam rad na kratko predstavil, kako je obisk sploh potekal, kako smo predsedniku države predstavili Mežico in kaj je predsednika države najbolj zanimalo.

V torek, 24. marca, ob 10.30 uri smo predsednika države

in člane njegovega kabineta najprej sprejeli v sejni sobi Občine Mežica. Župan Občine Mežica Dušan Krebel se je predsedniku države v imenu vseh občanov in občank Mežice zahvalil, da si je vzel čas za obisk našega kraja in vsem prisotnim opisal zgodovino kraja Mežice, pomembnejše projekte ter možnosti turističnega razvoja občine. V prijetnem vzdušju se je tudi predsednik države zahvalil za povabilo in posebej poudaril, da ga zanima, kako in v kakšnem okolju živijo občani in občanke naše občine, da podpira program sanacije okolja in da se bo kolikor bo v njegovi moči tudi zavzemal, da se bo sanacija nadaljevala še s hitrejšo dinamiko.

Na dan obiska je bilo sončno vreme, zato smo se okrog 11. ure peš odpravili proti OŠ Mežica in predsedniku države neformalno predstavili pomembne znamenitosti kraja.

V šolski knjižnici so učenci in kolektiv OŠ Mežica pod vodstvom ravnateljice

dr. Danila Türka

za Občino Mežica

PREDSEDNIK REPUBLIKE DR. DANILO TÜRK JE OBISKAL ZGORNJO MEŽIŠKO DOLINO, KJER SE JE NAJPREJ NA SEDEŽU OBČINE MEŽICA SREČAL Z ŽUPANOM IN PREDSTAVNIKI OBČINE MEŽICA TER Z ŽUPANOM OBČINE ČRNA NA KOROŠKEM, KI SO MU PREDSTAVILI RAZVOJNE PROJEKTE NA OBMOČJU OBEH OBČIN. PREDSEDNIK REPUBLIKE JE V UVODU DEJAL, DA RAD PRIHAJA NA KOROŠKO, ZA OBISK V MEŽICI PA JE NAVEDEL ŠE DODATEN RAZLOG, SAJ SE JE ŽELEL SEZNANITI S POTEKOM SANACIJE ONESNAŽENEGA OKOLJA NA OBMOČJU NEKDANJEGA RUDNIKA V MEŽICI.

<http://www.up-rs.si/>

Ivanke Lesnik pripravili vsičen kulturni program. Po zaključku programa je sledil vpis predsednika države v knjigo gostov, ogled razstave in odhod proti ND Mežica, kjer je v mali dvorani potekal skupni sestanek na temo "Predstavitev programa sanacije zgornje Mežiške doline".

Sestanka v ND Mežica so se poleg predstavnikov predsednikovega kabineta udeležili še župan Občine Črna na Koroškem, člani OS Mežica, predstavniki podjetij in ZZV Ravne na Koroškem, ki so tudi vsebinsko predstavili, kako poteka sanacija okolja.

Kasneje si je predsednik države ogledal še rudarski muzej na Glančniku in obiskal podjetje MPI, d.o.o. v Žerjavu.

Sledila sta kosilo na kmečkem turizmu Kajžar in zaključek. Ob koncu res prijetnega obiska se je župan Dušan Krebel zahvalil predsedniku države in mu v imenu vseh občanov in občank Mežice izročil umetniško sliko na temo rudarske dediščine v Mežici.

mag. Igor Fric,
direktor OU, Občina Mežica

ZAČETEK OBNOVE

ŠPORTNIH OBJEKTOV V OBČINI MEŽICA

OBČINA MEŽICA JE V ZAČETKU LETA PRIČELA Z AKTIVNOSTMI NA PODROČJU OBNOVE IN POSODABLJANJA ŠPORTNIH OBJEKTOV. ZAVEDAJOČ SE UPRAVIČENE SLABE VOLJE S STRANI UPORABNIKOV ŠPORTNIH OBJEKTOV, SMO PRIČELI Z RESNIM NAČRTOVANJEM OBNOVE. VKLJUČNO Z UPORABNIKI OBJEKTOV, KI SO PRETEŽNO ŠPORTNA DRUŠTVA IN ŠOLA, SMO DOREKLI POTREBE IN NJIHOVA PRIČAKOVANJA. NA PODLAGI ZBRANIH IDEJ SMO PRISTOPILI K IZDELAVI PROJEKTNIH NALOG.

Projektno dokumentacijo, ki je razdeljena v dva projekta, in sicer obnova športne dvorane in obnova športnega igrišča, pripravlja podjetje Studio Varia, d.o.o..

Obnova športne dvorane vključuje pretežno obnovitvena dela. Pri pregledu objekta je bilo ugotovljeno, da je objekt v zelo slabem stanju. Objekt je potrebno v celoti obnoviti, kar vključuje

zamenjavo strehe z vsemi krovsko-kleparskimi deli, zamenjavo stavbnega pohištva, obnovo razsvetljave, obnovo meteorne kanalizacije, obnovo stropov, tlakov, elektro in strojne inštalacije v vseh sanitarijah in prostorih veznega dela objekta ter toplotno izolacijo celotnega objekta.

Projekt vključuje tudi rekonstrukcijo vhodnega vetrolova z dodatno izgradnjo dostopa. Dodatni dostop je s postavitvijo montažnega stopnišča načrtovan tako, da ne bo več vstopanja v garderobe in na tribune skozi športno dvorano.

Vrednost projekta je ocenjena na 700.000 evrov. Občina je za prvo fazo del v letu 2009 že pridobila sredstva Fundacije za šport v višini 31.200 evrov, iz proračuna pa bo namenila

sredstva v višini 56.800 evrov. Za prihodnje triletno obdobje pa kandidira še za sredstva v višini 100.000 evrov na Ministrstvu za šolstvo in šport.

Obnova športnega igrišča

pa vključuje večinoma na novo zgrajene objekte. Projekt športnega igrišča načrtuje izgradnjo štirih atletskih stez, obnovo igrišča za met krogle, postavitev kriket igrišča, postavitev tribun za približno 300 gledalcev in gradnjo pomožnega večnamenskega igrišča na lokaciji, kjer je sedaj pomožni objekt z garderobami in sanitarijami. Na južni strani igrišča je predvidena gradnja novega servisnega objekta za športnike in obiskovalce, ki bo vključeval sanitarije, garderobe, vip prostore in dnevni bar. Ob objektu bo zgrajen večnamenski asfaltni prostor, med drugimi tudi za namene sejmišča.

Z izvedbo projekta bi občina pridobila kvalitetno športno igrišče, ki bo ustrezalo vsem predpisanim normativom, prav tako pa bo omogočalo kvalitetno delo klubov in šole. Predvidena vrednost

projekta znaša 780.000 evrov. Občina je že kandidirala za sredstva na Fundaciji za šport in na Ministrstvu za šolstvo in šport. S strani Fundacije so nam bila za leto 2009 že odobrena sredstva v višini

31.000 evrov, iz proračuna za to leto namenjamo sredstva v višini 34.000 evrov, s strani Ministrstva pa pričakujemo za naslednje triletnje sredstva v višini 120.000 evrov.

Obnova športnih objektov bo večletni projekt. Občina si bo prizadevala, da bo predvidoma v treh letih zaključila vsa načrtovana dela in s tem občanom ponudila boljšo kvaliteto življenja in večje možnosti za kvalitetnejšo delo na področju športa.

Andreja Breznik,
služba za gospodarstvo,
Občina Mežica

N O V O R O J E N C I

95 IN VEČ LET: MRAKIČ **MARIJA** | KOSEL **KATRCA** | KRIVOGRAD **NEŽA** | KRIVHAR **EMILJA**

85 LET: BRICMAN **MARIJA** | LEDNIK **MARGARITA** | KOREN **ANA** | STANTA **HELENA** | PUDGAR **ANTONIJA** | STERŽE **MARIJA** | MANDL **PAULA**

KRIČEJ **LAN** | ŠTEFIG **MAJA** | PETER **JERNEJ** | HRIBERNIK **TINA** | PRAPER **LUCIAN** | PESKO **NIK** | KOVAČ **IZA** | RAPAČ **JULJA** | PUSTOSLEMŠEK **KIARA** | JEHART **JANI** | PREVORČIČ **MILA** | ODERLAP **LARA** | LIBNIK **ANŽE** | KOGELNIK **MOJCA**

V imenu Občinske uprave Občine Mežica in v svojem imenu
iskrene čestitke
vsem starostnikom, novorojencem in njihovim staršem.

Dušan **Krebel**, župan

S T A R O S T N I K I

KOREN **ANA** | STANTA **HELENA** | PUDGAR **ANTONIJA** | STERŽE **MARIJA** | MANDL **PAULA**

EVROPSKI PARLAMENT

EVROPSKI PARLAMENT PREDSTAVLJA GLAS LJUDSTVA. NJEGOVA NALOGA JE SODELOVANJE PRI SPREJEMANJU PREDLOGOV EVROPSKE KOMISIJE TAKO, DA PREDLAGA AMANDMAJE IN S SVETOM EU USKLAJUJE KONČNO BESEDILO PREDLOGOV. DRŽAVLJANI EVROPSKE UNIJE IZVOLJO EVROPSKI PARLAMENT (EP), DA ZASTOPA NJIHOVE INTERESE. NJEGOVE KORENINE SEGAJO V 50. LETA 20. STOLETJA IN V USTANOVNE POGODBE, OD LETA 1979 PA DRŽAVLJANI NEPOSREDNO VOLIJO SVOJE PREDSTAVNIKE V PARLAMENT.

MENT

Institucija v službi evropskih državljanov

ZA DELOVANJE EU SO DRŽAVE ČLANICE USTANOVILE ORGANE, KI VODIJO EU IN SPREJEMAJO ZAKONODAJO. GLAVNI MED NJIMI SO:

- * **EVROPSKI PARLAMENT** (ZASTOPA PREBIVALCE EVROPE);
- * **SVET EVROPSKE UNIJE** (ZASTOPA DRŽAVNE VLADE);
- * **EVROPSKA KOMISIJA** (ZASTOPA SKUPNI INTERES EU).

Volitve so vsakih pet let, vsak državljan EU pa ima pravico voliti in kandidirati ne glede na to, kje v EU živi. Tako Parlament izraža demokratično voljo približno 500 milijonov državljanov Unije in zastopa njihove interese v razpravah z drugimi institucijami EU. Zadnje volitve so bile junija 2004. V tem mandatu ima parlament 785 članov iz vseh 27 držav članic EU. Med poslanci je skoraj ena tretjina žensk. Od naslednjega mandata naprej (tj. za obdobje 2009–2014) naj bi bilo število poslancev omejeno na 736. Ker sta se Bolgarija in Romunija Evropski uniji pridružili sredi poslanskega mandata za obdobje 2004–2009, je začasno preseženo največje število poslancev, ki velja za ta mandat (732).

Poslanci Evropskega parlamenta («evroposlanci») niso razvrščeni po državni pripadnosti, ampak v sedem vseevropskih političnih skupin. Teh sedem skupin zastopa vse poglede na evropsko združevanje, od takih, ki se zavzemajo za federalističen pristop, do odkritih evroskeptikov. Leta

2007 je bil za predsednika EP izvoljen Hans-Gert Pöttering in bo to funkcijo opravljal do volitev 2009. Predsedstvo sestavljajo predsednik EP, 14 podpredsednikov ter 6 kvestorjev kot opazovalcev.

PREDSEDNIKI EVROPSKEGA PARLAMENTA

1958–1960	ROBERT SCHUMAN
1960–1962	HANS FURLER
1962–1964	GAETANO MARTINO
1964–1965	JEAN DUVIEUSART
1965–1966	VICTOR LEEMANS
1966–1969	ALAIN POHER
1969–1971	MARIO SCELBA
1971–1973	WALTER BEHRENDT
1973–1975	CORNELIS BERKHOUWER
1975–1977	GEORGES SPENALE
1977–1979	EMILIO COLOMBO
1979–1982	SIMONE VEIL
1982–1984	PIETER DANKERT
1984–1987	PIERRE PFIMLIN
1987–1989	LORD PLUMB
1989–1992	ENRIQUE BARON CRESPO
1992–1994	EGON KLEPSCH
1994–1997	KLAUS HÄNSCH
1997–1999	JOSE MARIA GIL - ROBLES
1999–2002	NICOLE FONTAINE
2002–2004	PAT COX
2004–2007	JOSEP BORRELL FONTELLES
2007– ...	HANS-GERT PÖTTERING

ŠTEVILO SEDEŽEV NA POLITIČNO SKUPINO

STANJE 1. SEPTEMBER 2007

EPP-ED

* EVROPSKA LJUDSKA STRANKA (KRŠČANSKI DEMOKRATI) IN EVROPSKI DEMOKRATI
> 278 SEDEŽEV

PES

* SKUPINA SOCIALDEMOKRATOV
> 216 SEDEŽEV

ALDE

* ZAVEZNIŠTVO LIBERALCEV IN DEMOKRATOV ZA EVROPO
> 104 SEDEŽEV

UEN

* ZDRUŽENJE ZA EVROPO NARODOV
> 44 SEDEŽEV

GREENS / EFA

* ZELENI / EVROPSKA SVOBODNA ZVEZA
> 42 SEDEŽEV

EUL/NGL

* EVROPSKA ZDRUŽENA LEVICA / ZELENA NORDIJSKA LEVICA
> 41 SEDEŽEV

ID

* NEODVISNOST / DEMOKRACIJA
> 24 SEDEŽEV

ITS

* IDENTITETA, TRADICIJA IN SUVERENOST
> 23 SEDEŽEV

NI

* SAMOSTOJNI POSLANCI IN ZAČASNO PROSTI SEDEŽI
> 13 SEDEŽEV

SKUPAJ 785 SEDEŽEV

ŠTEVILO POSLANSKIH SEDEŽEV PO DRŽAVAH

OBDOBJE 2004–2009

PO ABECEDNEM REDU GLEDE NA IME DRŽAVE V NJENEM JEZIKU

AVSTRIJA	17 SEDEŽEV
BELGIJA	22 SEDEŽEV
BOLGARIJA	17 SEDEŽEV
ČEŠKA	22 SEDEŽEV
CIPER	6 SEDEŽEV
DANSKA	13 SEDEŽEV
ESTONIJA	6 SEDEŽEV
FINSKA	13 SEDEŽEV
FRANCIJA	72 SEDEŽEV
GRČIJA	22 SEDEŽEV
IRSKA	12 SEDEŽEV
ITALIJA	72 SEDEŽEV
LATVIJA	8 SEDEŽEV
LITVA	12 SEDEŽEV
LUKSEMBURG	6 SEDEŽEV
MADŽARSKA	22 SEDEŽEV
MALTA	5 SEDEŽEV
NEMČIJA	99 SEDEŽEV
NIZOZEMSKA	25 SEDEŽEV
POLJSKA	50 SEDEŽEV
PORTUGALSKA	22 SEDEŽEV
ROMUNIJA	33 SEDEŽEV
SLOVAŠKA	13 SEDEŽEV
SLOVENIJA	7 SEDEŽEV
ŠPANIJA	50 SEDEŽEV
ŠVEDSKA	18 SEDEŽEV
ZDRUŽENO KRALJESTVO	72 SEDEŽEV
SKUPAJ	736 SEDEŽEV

**SLOVENCIMO ZA
OBDOBJE 2004–2009
V EP POSLALI
NASLEDNJE POSLANCE:
MIHAELA BREJCA,
ROMANO JORDAN –
CIZELJ, LJUDMILO
NOVAK, ALOJZA
PETERLETA (VSI
EPP-ED), MOJCO
DRČAR – MURKO,
JELKA KACINA (OBA
ALDE) IN AURELIA
JURIJA (PES).**

KAJ PRAVZAPRAV POČNE EVROPSKI PARLAMENT? PARLAMENT IMA TRI GLAVNE NALOGE.

1 Sprejemanje evropske zakonodaje – skupaj s Svetom na številnih področjih politike. Dejstvo, da EP neposredno izvolijo državljani, pomaga zagotavljati demokratično legitimnost evropske zakonodaje.

2 Parlament opravlja demokratični nadzor nad vsemi institucijami EU, zlasti Komisijo. Pristojen je za odobritev ali zavrnitev imenovanja komisarjev in ima pravico izreči nezupnico Komisiji kot celoti.

3 Pooblastila glede proračuna. Skupaj s Svetom je Parlament pristojen za proračun EU in lahko zato vpliva na porabo EU. Na koncu postopka sprejme ali zavrne proračun v celoti.

EVROPSKI PARLAMENT DELUJE V FRANCIJI, BELGIJI IN LUKSEMBURGU. IN KAKO JE ORGANIZIRANO DELO PARLAMENTA? DELO PARLAMENTA JE RAZDELJENO NA DVE GLAVNI STOPNJI.

1 Priprava na plenarno zasedanje. »Evroposlanci« to počnejo v različnih parlamentarnih odborih, ki so specializirani za posebna področja dejavnosti EU. O temah za razpravo se pogovarjajo tudi politične skupine.

2 Plenarno zasedanje. Plenarna zasedanja so ponavadi v Strasbourgu (en teden na mesec) in včasih v Bruslju (samo dva dni). Na teh zasedanjih Parlament prouči predlagano zakonodajo in glasuje o spremembah, preden sprejme odločitev glede celotnega besedila.

Druge točke na dnevnem redu lahko zajemajo »sporo-

čila« Sveta oziroma Komisije ali vprašanja o dogajanju v Evropski uniji in po svetu. Naslednje evropske volitve bodo izvedene v vseh državah članicah EU med 4. in 7. junijem 2009. Čeprav volilna udeležba upada, se EU trudi, da bi z različnimi propagandami, delavnicami in prireditvami uspela dvigniti zavest o pomembnosti volitev. Zaradi tega ne prese- neča dejstvo, da letos volitve propagirajo po sloganom »Ti odločaš!«. Strokovnjaki so namreč mnenja, da je nizka volilna udeležba posledica pomanjkanja občutka možnosti soodločanja. Posamezniki so začeli verjeti, da njihov oddan glas »ne šteje« oziroma ne bo vplival na nič. Realnost je povsem drugačna. Državljani s svojo udeležbo na volitvah soodločamo pri ustvarjanju skupne politike. Če nam torej ni vseeno, bomo volili!

V Sloveniji bodo volitve v Evropski parlament 7. junija 2009. Svoje kandidatne liste je vložilo enajst političnih strank ter ena skupina volivcev. Na listah političnih strank – vložili so jih v strankah SD, SDS, Zares, DeSUS, LDS, SLS, SNS, NSi, SMS, KSS in Združeni zeleni – je po sedem kandidatov in kandidatke. Na listi skupine volivcev Lista za pravice bolnikov kandidirajo štirje kandidati in kandidatke. Z Državne volilne komisije so sporočili, da je med 81 kandidati in kandidatkami 42 moških (52 odstotkov) in 39 žensk (48 odstotkov). Najstarejši predlagani kandidat bo dopolnil 67 let, najmlajši pa 21 let. Najstarejša kandidatka je dopolnila 72 let, najmlajša pa bo v drugi polovici leta dopolnila 19 let.

**PODROBNEJŠE INFORMACIJE
OZIROMA VEČ INFORMACIJ O
PARLAMENTU IN VSEH OSTALIH
ZADEVAH EU LAHKO DOBITE NA
INFORMACIJSKI TOČKI EUROPE
DIRECT A.L.P. PECA.**

Sofinanciranje PROGRAMOV

Sociala

OBČINA MEŽICA JE V MESECU FEBRUARJU NA SPLETNI STRANI OBČINE IN LOKALNI CATV NA PODLAGI 6. ČLENA PRAVILNIKA O POSTOPKU ZA IZBIRO IN MERILIH ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV S PODROČJA SOCIALNEGA VARSTVA V OBČINI MEŽICA (URADNI LIST RS, ŠT. 25/08) OBJAVILA JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV S PODROČJA SOCIALNEGA VARSTVA, KI JIH BO OBČINA SOFINANCIRALA IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA V LETU 2009.

Na javnem razpisu lahko sodelujejo:

- × javni zavodi, ustanove in druge fizične ali pravne osebe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti na področju socialnega varstva, ki programe izvajajo v občini Mežica ali za občane občine Mežica in gre le za dopolnitev registrirane dejavnosti,
- × invalidske organizacije, ki so prostovoljne in neprofitne organizacije,
- × humanitarne organizacije ali dobrodelnice, ustanovljene zato, da prispevajo k reševanju socialnih stisk in težav drugih oseb oziroma da pomagajo ljudem, ki so pomoči potrebni,
- × organizacije za samopomoč, ki jih ustanovijo neposredno prizadeti so prostovoljne in neprofitne ter imajo v svojih programih elemente socialne skrbi za zagotavljanje posebnih potreb za čim

bolj enakopravno vključevanje članov in občanov občine Mežica v življenje,

- × društva s področja zdravstva in socialnega varstva, registrirana v skladu z Zakonom o društvih (Uradni list RS, št. 61/06).

IZ PRORAČUNSKIH SREDSTEV SE SOFINANCIRAJO PROGRAMI, KI SO USMERJENI V PREPREČEVANJE IN LAJŠANJE SOCIALNIH STISK POSAMEZNIKOV ALI SKUPIN OBČANOV.

Komisija za odpiranje in oceno prispelih ponudb je ugotovila, da je v roku prispelo 20 ponudb. Komisija je ugotovila, da razpisnim pogojem ne ustrezajo 3 ponudbe.

Neustrezne so ponudbe:

- × Društva »Tvoj telefon«,
- × KD REPS,
- × Zavoda za zdravstveno varstvo Ravne na Koroškem.

Društva, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, je komisija točkovala in so prejela naslednje število točk:

Društvo srčnih bolnikov – Koronarni klub Mežiške doline 35 točk	380,70 EUR
Društvo invalidov Mežica 126 točk	1.370,60 EUR
Društvo upokoјencev Mežica – skupini Lipa in Harmonija 49 točk	533,00 EUR
Društvo invalidov Mežiške doline 31 točk	337,20 EUR
Župnijska Karitas Mežica 60 točk	652,70 EUR
Društvo Sožitje za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Mežiške doline 35 točk	380,70 EUR
Društvo ledvičnih bolnikov Slovenj Gradec 18 točk	195,80 EUR
Društvo diabetikov 35 točk	380,70 EUR
Društvo Projekt človek 11 točk	119,70 EUR
Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Maribor 12 točk	130,50 EUR
Združenje multiple skleroze Slovenije – koroško-velenjska podružnica 21 točk	228,40 EUR
Društvo vojnih invalidov za Koroško 7 točk	76,10 EUR
Območno združenje Rdečega križa Mežiške doline, Občinski odbor Mežica 48 točk	522,10 EUR
Koroško društvo za osteoporozo 24 točk	261,10 EUR
MD Lučka, Koroška 9 točk	97,90 EUR
Ustanova Mali vitez 12 točk	130,50 EUR
Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen 9 točk	97,90 EUR
točk 542	5.895,60 EUR

KAKOVOSTNI ŠPORT

Društvo za šport in rekreacijo Mežica – odbojka / moški	87.400 točk
Društvo za šport in rekreacijo Mežica – odbojka / ženske	64.200 točk
Nogometni klub Akumulator	10.0800 točk
Karate klub, tradicionalni karate	51.220 točk
Kriket klub Mežica	17.250 točk
Judo klub Mežica	3.600 točk
	324.470 točk

PROGRAMI ŠPORTNE VZGOJE OTROK

Osnovna šola Mežica	1.285,71 EUR
Društvo za šport in rekreacijo Mežica – splošna vadba	857,14 EUR
Tenis klub Mežica	428,57 EUR
Društvo za šport in rekreacijo Mežica – smučarski klub	428,57 EUR
	3.000 EUR

PROMOCIJSKE PRIREDITVE

Planinsko društvo Mežica	91,43 EUR
Društvo za šport in rekreacijo Mežica – NT	274,29 EUR
Tenis klub Mežica	182,86 EUR
Izobraževalno kulturno društvo mladih Perkmandelci Mežica	274,29 EUR
Tekaški klub GRČA Mežica	182,86 EUR
Športno društvo Perspektiva	91,43 EUR
Društvo upokojencev Mežica – balinarji in keglačji	91,43 EUR
Društvo za šport in rekreacijo Mežica – smučarski klub	91,43 EUR
	1.280,02 EUR

ŠPORTNA REKREACIJA ODRASLIH

Klub kitajskih borilnih veščin Satori	750 EUR
Društvo upokojencev Mežica	750 EUR
Strelsko društvo Tone Okrogar - Nestl,	750 EUR
Izobraževalno kulturno društvo mladih Perkmandelci Mežica	750 EUR
	3.000 EUR

Šport

OBČINA MEŽICA VSAKO LETO OBJAVI JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMA ŠPORTA, KI JIH BO OBČINA SOFINANCIRALA IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA.

Na javnem razpisu za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov športa lahko sodelujejo športna društva, zveze športnih društev, ki jih ustanovijo društva za posamezna področja oziroma športne panoge, zavodi, gospodarske družbe, zasebniki in druge organizacije, ki so na podlagi zakonskih predpisov registrirane za opravljanje dejavnosti na področju športa ter javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja v občini Mežica.

Komisija, ki jo je imenoval župan, v sestavi *Rok Pšeničnik, Peter Rapac, Aleš Pustoslemšek, Andrej Breznik, Davorin Previšič* in *Olga Vršič* je ugotovila, da je v roku prispelo 18 ponudb, ki so vse ustrezale razpisnim pogojem. Komisija je ponudbe točkovala.

Komisija predlaga odboru za šport, da razdeli ponudnikom sredstva iz proračunske postavke 18019 na podlagi predloženega točkovanja po naslednji strukturi:

- × **društva – kakovostni šport**
34.000,00 EUR, skupno število točk 324.470, vrednost točke 0,10478 EUR,
- × **programi športne vzgoje otrok**
3.000,00 EUR, 7 programov, vrednost 428,57 EUR/program,
- × **promocijske prireditve**
1.280,00 EUR, vrednost ene prireditve 91,43 EUR,
- × **športna rekreacija odraslih**
3.000,00 EUR, 4 x 750 EUR.

Kultura

OBČINA MEŽICA VSAKO

LETO OBJAVI JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMA KULTURE, KI JIH BO OBČINA SOFINANCIRALA IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA.

Na javnem razpisu za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov, projektov in dejavnosti na področju kulture lahko sodelujejo društva, organizacije, zavodi in posamezniki, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- × da imajo sedež v občini Mežica, da izvajajo dejavnost v občini Mežica, da imajo določeno število članov v občini Mežica ali da je njihovo delovanje oziroma so njihovi projekti drugače vezani z občino Mežica,
- × da so registrirani v skladu z Zakonom o društvih oziroma da so ustanovljeni v skladu s predpisi, ki urejajo njihov status in delovanje,
- × da imajo materialne, kadrovske in druge pogoje za delovanje,
- × da imajo urejeno evidenco o članstvu,
- × da predložijo ustrezen letni program dela.

Iz proračunskih sredstev se sofinancirajo projekti, programi in dejavnosti na naslednjih področjih kulture:

- × **glasbena dejavnost** – odrasli, otroški pevski zbori, instrumentalni orkestri,
- × **gledališka in lutkovna dejavnost,**
- × **recitacijska in literarna dejavnost,**
- × **folklorna in plesna dejavnost,**
- × **likovna, fotografska in filmska dejavnost,**
- × **ohranjanje kulturne dediščine** – muzejska in zgodovinska dejavnost
- × **galerijska dejavnost.**

Komisija v sestavi *Irma Rebula, Alenka Hanuš, Marjeta Tasič, Tadej Pungartnik* in *Olga Vršič* je ugotovila, da je v roku prispelo 17 ponudb. Vse ponudbe so ustrezale razpisnim pogojem.

Kulturno pevsko društvo Sveti Jakob	2.633 točk	1.498,50 EUR
Društvo literarno gledališče Treska Mežica	2.730 točk	1.554,00 EUR
Društvo upokojencev Mežica – Moški pevski zbor Viharniki	3.233 točk	1.840,00 EUR
Kulturno društvo – Moški pevski zbor Mežiški knapi	4.497 točk	2.559,00 EUR
Kulturno društvo Pihalni orkester Rudnika Mežica	12.930 točk	7.358,50 EUR
Društvo ljubiteljev domače in umetnostne dejavnosti – Štiblc	4.800 točk	2.732,00 EUR
Lovski oktet lovske družine Peca	2.023 točk	1.151,30 EUR
Mladinsko Kulturno Umetniško Društvo Osnovne šole Mežica	600 točk	341,40 EUR
Pevska skupina Gorna Mežica pri Društvu upokojencev Mežica	3.684 točk	2.097,00 EUR
Izobraževalno kulturno društvo mladih Perkmandelci Mežica	300 točk	171,00 EUR
Lutkovna skupina Super bice pri Društvu upokojencev Mežica	3.200 točk	1.821,00 EUR
Pevsko društvo Alenčice	2.750 točk	1.565,00 EUR
Kulturno pevsko društvo Sveti Lenart	1.217 točk	693,00 EUR
Kulturno društvo Koroških likovnikov Ravne na Koroškem	450 točk	256,00 EUR
Turistično društvo Mežica	2.200 točk	1.252,00 EUR
Kulturno društvo literatov Mežiške doline	445 točk	253,20 EUR
Kulturno društvo »Bica js se bom ubesu«	1.960 točk	1.115,50 EUR
točk	49.652	28.258,40 EUR

Komisija za oceno ponudb s področja kulture je predlagala odboru za otroško varstvo, šolstvo in kulturo, da 31.402 EUR - 10 %, torej **28.261,80 EUR** razdeli ponudnikom na podlagi predloženega točkovanja. Vrednost ene točke je **0,569 EUR**. 10 % sredstev (3.140,20 EUR) pa je komisija razdelila:

- × Kulturnemu društvu Pihalni orkester Rudnika Mežica v višini **1.140,20 EUR** za izdajo CD plošče,
- × Kulturnemu društvu – Moški pevski zbor Mežiški knapi sredstva višini **2.000,00 EUR** prav tako za CD.

Planinsko društvo Mežica	39 točk	1.564,29 EUR
Izobraževalno kulturno društvo mladih Perkmandelci Mežica	148 točk	5.936,28 EUR
točk 178		7.500,57 EUR

Za mlade

OBČINA MEŽICA JE NA

PODLAGI 2. ČLENA PRAVILNIKA ZA SOFINANCIRANJE MLADINSKIH PROGRAMOV IN PROJEKTOV, PROGRAMOV ZA MLADE TER SOFINANCIRANJE STROŠKOV DELOVANJA IZVAJALCEV LE TEH IZ PRORAČUNA OBČINE MEŽICA (URADNI LIST RS, ŠT. 45/08) OBJAVILA JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE MLADINSKIH PROGRAMOV IN PROJEKTOV, PROGRAMOV ZA MLADE TER SOFINANCIRANJE STROŠKOV DELOVANJA IZVAJALCEV MLADINSKIH PROGRAMOV IN PROJEKTOV IZ PRORAČUNA OBČINE MEŽICA V LETU 2009.

Predmet javnega razpisa so mladinski programi in projekti ter programi za mlade kot tudi sofinanciranje stroškov delovanja izvajalcev. Na javnem razpisu lahko sodelujejo:

- × tisti, katerih vloga se nanaša na področja mladinskega dela, pri čemer se štejejo za uporabnike mladinskega dela predvsem mladi v starosti od 6. do 26. let,
- × izvajalci, ki so registrirani v RS kot pravna oseba, ki je nevladna, neprofitna in opravlja registrirane dejavnosti, namenjene za otroke in mladino.

Izpolnjevati morajo naslednje pogoje:

- × nosilci dejavnosti v praksi obstajajo vsaj 12 mesecev in imajo sedež v občini Mežica,
- × da zagotavljajo ustrezne prostorske, tehnične, materialne, kadrovske in organizacijske pogoje za izvedbo programov oziroma dejavnosti, ki jih opravljajo v skladu z veljavno zakonodajo,
- × da uveljavljajo pluralno programsko zasnovo, ki se odraža v letnem programu dela z več različnimi dejavnostmi oziroma programi,
- × da uveljavljajo takšno notranjo organizacijsko shemo, ki omogoča demokratično obravnavo in koordinacijo izvedbe planiranega programa,
- × dejavnosti, se morajo opravljati na območju občine Mežica ali območju več lokalnih skupnosti
- × da za izvajanje programa zagotavljajo tudi delež sofinanciranja iz drugih virov in imajo jasno izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni prihodki in odhodki izvajanja dejavnosti.

Komisija je obe ponudbi ocenila ter točkovala. Ponudbi sta prejeli navedeno število točk.

MIRO Petek *njegova dela u*

Mira Petka ni potrebno posebej predstavljati. Vsi ga poznamo kot Mežičana, podžupana Občine Mežica in pa seveda kot poslanca v DZ RS. Bolj malo pa poznamo njegovo delo v delovnih telesih in komisijah DZ. V tej številki bi radi predstavili njegovo delo v Komisiji za Slovence po svetu.

V PREJŠNJEM MANDATU STE BILI PODPREDSEDNIK, SEDAJ STE PREDSEDNIK DRŽAVNOZBORSKE KOMISIJE ZA ODNOSE S SLOVENCMI V ZAMEJSTVU IN PO SVETU. ALI LAHKO ZA NAŠE BRALCE NA KRATKO PREDSTAVITE PODROČJE DELOVANJA, NALOGE, ZADOLŽITVE IN PRISTOJNOSTI TEGA PARLAMENTARNEGA TELESIA?

Naj uvodoma povem, da po nekaterih ocenah živi zunaj meja Republike Slovenije okoli pol milijona Slovencev. Na eni strani gre za manjšine, po drugi pa seveda za zdomce ter izseljence, ki so se v preteklosti zaradi različnih – ekonomskih in političnih – razlogov razselili po svetu. S temi Slovenci je

Turizem

OBČINA MEŽICA JE NA SPLETNI STRANI OBČINE IN LOKALNE ČATV NA PODLAGI 5. ČLENA PRAVILNIKA O SOFINANCIRANJU PROGRAMOV NA PODROČJU TURIZMA V OBČINI MEŽICA (URADNI LIST RS, ŠT. 25/08) OBJAVILA JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV S PODROČJA TURIZMA, KI JIH BO OBČINA MEŽICA SOFINANCIRALA IZ OBČINSKEGA PRORAČUNA V LETU 2009.

Turistično društvo Mežica	2.467,90 EUR
1.073 točk	
Športno društvo Movžnar Mežica	322,00 EUR
140 točk	
Izobraževalno kulturno društvo mladih Perkmandelci Mežica	241,50 EUR
105 točk	
Planinsko društvo Mežica	471,50 EUR
205 točk	
točk 1.523	3.502,90 EUR

Na javnem razpisu lahko sodelujejo društva, združenja in zveze, ki so registrirana za izvajanje dejavnosti in morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- × da imajo sedež v občini Mežica,
- × da so registrirani in delujejo najmanj eno leto,
- × da imajo urejeno evidenco o članstvu, plačano članarino in ostalo dokumentacijo, kot jo določa zakon o društvih,
- × da imajo zagotovljene osnovne pogoje (materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske) za realizacijo načrtovanih programov,
- × da vsako leto občinski upravi redno dostavljajo poročila o realizaciji programov in plan aktivnosti za prihodnje leto, da izpolnjujejo pogoje iz tega pravilnika.

Komisija, ki so jo sestavljali *Olga Vršič, Andreja Potočnik, Irma Rebula in Dušan Krebel*, je ugotovila, da so v roku prispele 4 ponudbe, ki so vse ustrezale razpisnim pogojem. Odbor za gospodarstvo, premoženje in turizem se je z razdelitvijo sredstev strinjal. S ponudniki so bile podpisane pogodbe.

Komisiji za Slovence po svetu

treba ohranjati stike, za manjšino je Slovenija država zaščitnica in za manjšine skrbi tudi po finančni plati. Naša parlamentarna komisija, ki ji v tem mandatu predsedujem, usmerja politiko slovenske države do Slovencev zunaj meja Republike Slovenije, obravnava zakonodajo s tega področja in naj dodam, da smo pred tremi leti sprejeli krovni zakon o Slovencih, ki živijo zunaj Slovenije. Komisija obravnava proračun, ki se dotika tega področja in spremlja odnos držav, kjer Slovenci živijo, do naše manjšine ali izseljencev. Na vse se je pa vabimo seveda predstavnike manjšinskih in drugih civilnih organizacij, ki se v Sloveniji ukvarjajo z izseljenstvom. Pomemben del dela Komisije

pa so tudi obiski med zamejci in Slovenci po svetu. Tako lahko na mestu samem in v pogovorih s Slovenci vidimo, kako živijo, kateri problemi jih tarejo, da bi lahko nato v parlamentu o tem bolj suvereno odločali. Naj povem, da Slovenija namenja za Slovence zunaj meja Republike Slovenijo okoli 10 milijonov evrov proračunskih sredstev.

KAKO, ČE SE TA KOMISIJA PREKRIVA Z DELOM NOVEGA MINISTRSTVA?

V tem mandatu je za to področje zadolžen tudi minister. Gre za akademika dr. Boštjana Žekša, pred tem je bil predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki vodi ta

resor brez listnice. Dejansko dr. Žekš vodi vladni Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naša Komisija je pristojno matično telo pri ministrskem zaslišanju, sicer pa minister sodeluje na naših sejah in pojasnjuje politiko izvršilne oblasti na tem področju. Moram reči, da z ministrom Žekšem dobro sodelujeva.

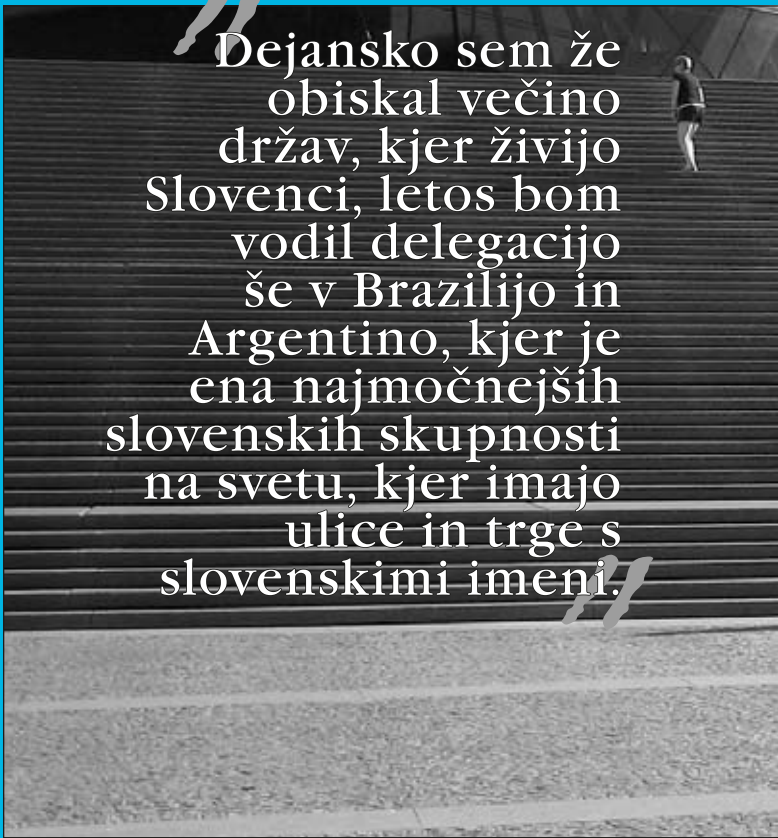
KAKO BO IN ALI ŽE VPLIVA VELIKA ZMAGA HAIDERJEVE STRANKE NA KOROŠKEM NA NAŠO MANJŠINO?

Avstrijska Koroška je s tem nacionalističnim haiderjanskim duhom fenomen v sosednji Avstriji. Zadnje deželne volitve so potekle na krilih duha pokojnega Haiderja, saj je bil rezultat desničarjev boljši kot kdaj prej. Obstaja verjetnost, da bo njegova karizma do naslednjih volitev znatno zbledela in da bo prišlo do sprememb. Sam pa ne pričakujem velikih sprememb, saj se vedno najde kak nov »Haider«. Ker ne gre pričakovati drastičnih sprememb, ki bi za Slovence v Avstriji pomenile premik na boljše, bo potrebna še večja angažiranost matične države in manjšine same. Predvsem se bo morala manjšina v določenih točkah poenotiti, povezati. Danes so med sabo precej sprti, nekateri zaradi svojega slovenstva lepo živijo, sam temu pravim etno-biznis ali profesionalni Slovenci, na ta način pa se slabi položaj naše narodne skupnosti. Slovenija lahko tako ali drugače pomaga, diplomatsko pritiska na Avstrijo, pomaga finančno, toda svoje delo bo morala opraviti tudi manjšina sama.

KAKŠEN JE POLOŽAJ SLOVENCEV PO DRŽAVAH? S KAKŠNIMI PROBLEMI SE SREČUJEJO? KAJ POGREŠAJO S STRANI NAŠE DRŽAVE? KJE JE ZA NJIH DOBRO IN KJE SLABŠE POSKRBLJENO S STRANI DRŽAVE, V KATERI ŽIVIJO?

Naša država do Slovencev po svetu ni mačeha. Omenil sem že, da namenjamo za dejavnost organizacij in društev Slovencev v zamejstvu in po svetu 10 milijonov evrov letno. Problem je seveda asimilacija. V mnogih državah ne moremo govoriti o integraciji Slovencev v državo, kjer živijo, temveč za poskuse asimilacije, velikokrat precej brutalne ali prikrita, kar se dogaja tudi v zamejstvu. Nekateri se tej asimilaciji upirajo, drugi se ji prepustijo. Naj pa ob tem povem zanimivost. Lani sem bil v ZDA in zvedel za zanimiv podatek. Pri pred-

zadnjem štetju prebivalstva v ZDA se je za Slovence izreklo okoli 120 tisoč Američanov, pri zadnjem štetju pa je kar okoli 170 tisoč Američanov v obrazec zapisalo, da so slovenskega rodu. Konec koncev imamo v ameriškem kongresu kar tri senatorje in enega kongresnika. Tega fenomena ne moremo razlagati na način, da se je v desetih letih rodilo 50 tisoč novih Slovencev. Gre za to, da Američani iščejo svoje korenine in da mnogi spoznavajo Slovenijo,

Dejansko sem že obiskal večino držav, kjer živijo Slovenci, letos bom vodil delegacijo še v Brazilijo in Argentino, kjer je ena najmočnejših slovenskih skupnosti na svetu, kjer imajo ulice in trge s slovenskimi imeni.

svoje prednike. Slovenija pa je v svetu postala ugledna država in Slovenci v ZDA so ponosni, da so slovenskih korenin.

KOLIKO NAŠA DRŽAVA NAMENI ZA SLOVENCE PO SVETU IN ALI JE TO PO VAŠEM MNENJU DOVOLJ?

Teh 10 milijonov evrov ni ves denar, ki ga namenja država za Slovence po svetu. To je proračunska postavka na Uradu za Slovencev v zamejstvu in po svetu. Dejstvo je, da tudi mnoga druga ministrstva financirajo dejavnost v zamejstvu in po svetu. Denimo ministrstvo za šolstvo, ki plačuje učitelje, ki poučuje slovenščino. Temu pa je treba dodati, da

MIRO Petek njegova dela u ž

tudi matične države prispevajo za manjšine. Italija letno okoli 5 milijonov evrov in nekaj mesecev nazaj smo imeli mnoge seje in proteste, ker je Berlusconijska vlada v proračunu odškrnila milijon evrov za Slovence v Italiji. Zaradi angažiranosti slovenske politike je Rim ta denar ponovno uvrstil v proračun. Naša manjšina na avstrijskem Koroškem dobi od Slovenije letno okoli 2 milijona evrov, podobno vsoto pristavi tudi Dunaj.

JE NOVO MINISTRSTVO SMISELNO ALI JE DOVOLJ LE KOMISIJA? SO TAKŠNA MINISTRSTVA IN KOMISIJE V NAVADI TUDI V DRUGIH DRŽAVAH?

Novo ministrstvo je smiselno tudi zaradi vsega, kar sem že prej govoril. Mnoge države imajo podobno ureditev, sam sem v tem času obiskal mnogo tujih parlamentov in vlad. V nekaterih državah, kjer je zelo močna diaspora, denimo Hrvaška, Francija ali Italija, imajo prebivalci iz diaspore celo svoje poslance. Volijo jih v posebni volilni enoti za diasporo. V Sloveniji pa imamo pri predsedniku vlade še dva sveta, enega za zamejstvo in drugega za Slovence po svetu, ki sta svetovalni organ

premierju glede teh vprašanj. Sestanejo se enkrat ali dvakrat na leto.

V TEM ČASU STE OBISKALI KAR NEKAJ DRŽAV? KATERE IN KAJ VAM JE POSEBEJ OSTALO V SPOMINU?

Dejansko sem že obiskal večino držav, kjer živijo Slovenci, letos bom vodil delegacijo še v Brazilijo in Argentino, kjer je ena najmočnejših slovenskih skupnosti na svetu, kjer imajo ulice in trge s slovenskimi imeni. Nekateri Slovenci v svetu so izjemno uspešni, omenil sem že ZDA, kjer so senatorji Oberstar, Harkin in drugi, ki so veliko prispevali k priznanju Slovenije. Na drugi strani imamo zelo uspešne podjetnike in znanstvenike in ta potencial premalo izkoriščamo. Nedavno sem govoril na šesti konferenci slovenskih zdravnikov iz sveta in Slovenije in videli smo lahko, kako vrhunske zdravnike premore Slovenija v svetu. No, sicer pa je za naše bralce zanimiv dogodek iz Avstralije, kjer smo se v Sydneyu sestali s Slovenci. Prvi, ki je prišel k meni, je rekel: »Dober dan, Smuk iz Mežice.« Sam sem odgovoril: »Pozdravljeni, Petek iz Mežice. Kako je svet mali.«

KAJ KONKRETNO TA KOMISIJA PRISPEVA K IZBOLJŠANJU POLOŽAJA SLOVENCEV PO SVETU?

Komisija je terjala, da kljub finančni krizi Slovenija ne bo zmanjševala proračunskih sredstev za Slovence po svetu. Komisija v svojih stikih s parlamentarci v sosednjih državah in po svetu opozarja na odprta vprašanja in jim vselej predstavi tudi standard, ki ga je Slovenija dosegla na področju varstva manjšin. Italijanska in madžarska manjšina imata namreč v parlamentu stalna sedeža, lastne radijske in TV-postaje v manjšinskih jezikih, dvojezične šole in podobno. Ta standard je izjemno visok in s tem se Slovenija lahko pohvali. Torej, tudi z mednarodnimi stiki lahko prispevamo k izboljšanju položaja Slovencev, ki živijo na tujem. Seveda pa na sejah komisije skupaj z vlado in drugimi predstavniki nenehno iščemo rešitve, kako izboljšati njihov položaj. To je precej dinamična skupina ljudi, ki terja nenehno skrb in stalno spremljanje.

KAKŠNO JE VAŠE MNENJE O TEM, DA BI IMELI SLOVENCI PO SVETU STALNI SEDEŽ V NAŠEM PARLAMENTU?

Komisiji za Slovence po svetu

To je vprašanje za diskusijo. V prejšnjem mandatu je bila tovrstna pobuda, vendar je za to potrebna ustavna večina, ki pa jo je težko doseči. Poleg tega je treba odpreti diskusijo, koliko predstavnikov manjšine, koliko iz diaspore. Pa vprašanje, kako jih voliti, problem je tudi v tem, da je med manjšino dejansko malo takih, ki imajo slovensko državljanstvo, ki je tisto, kar daje volilno pravico. Odgovoriti si je treba na vrsto pomembnih vprašanj in za takšno spremembo najti konsenz parlamentarnih političnih strank. Omenil sem že Hrvaško, Francijo in Italijo, ki imajo to urejeno, in ni razloga, da tega ne bi imeli tudi v Sloveniji. Ko bo šlo za korenite ustavne spremembe, se bo verjetno odprlo tudi to vprašanje.

KAJ BO PRIORITETA V ČASU VAŠEGA PREDSEDOVANJA TEJ KOMISIJI?

V tem mandatu bo prišlo tudi do najavljenih sprememb zakona o Slovencih zunaj meja Republike Slovenije in najbrž tudi do novih in posodobljenih resolucij. Že v letošnjem letu bom problematiko slovenske manjšine v sosednjih državah predlagal tudi za plenarno sejo Državnega zbora. Doslej se o tem na plenarnih zasedanjih ni govorilo, razen ob sprejemu zakona seveda. Uvajamo tudi prakso, da se o pomembnih zadevah za manjšino sestanemo skupaj z odborom za zunanjo politiko. V stikih z drugimi državami pa z diplomatsko-konzularnimi predstavniki Slovenije v tujini iščemo poti, da se sestanem s predstavniki parlamenta na najvišji ravni.

KOLIKO JE RESNICE V TEM, DA JE POSLANEC PUKŠIČ IZSTOPIL IZ POSLANSKE SKUPINE SDS PRAV ZARADI PREDSEDNIŠKEGA MESTA V TEJ KOMISIJI?

Kolega Franc Pukšič si je želel to predsedniško mesto, vendar je bila v poslanski skupini naše stranke sprejeta odločitev, da Komisiji predsedujem jaz. S Pukšičem zaradi tega nisva sprta, žal pa se je odločil, da bo šel po poti samostojnega poslanca, še vedno pa je član stranke in obstaja možnost, da se bo čez čas njegova zamera ohladila.

vprašanja zastavljal
Marjan Sušnik

Poslanec in mežiški podžupan Miro Petek obiskal Slovence v Nemčiji

LETOŠNJI POSVET JE POTEKAL OD 13. DO 15. MARCA V BAASEMU V NEMŠKI DEŽELI SEVERNO PORENJE – VESTFALIJA. ORGANIZIRALA STA GA SLOVENSKO DRUŠTVO »BLED« IZ ESSNA IN KOORDINACIJA SLOVENSKIH KLUBOV V DEŽELI NRW S FINANČNO PODPORO URADA VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU. SREČANJA SO SE UDELEŽILI PREDSTAVNIKI IN PREDSTAVNICE VEČINE SLOVENSKIH DRUŠTEV V ZR NEMČIJI, UČITELJI SLOVENSKEGA DOPOLNILNEGA POUKA, PREDSTAVNIKI FOLKLORNIH SKUPIN IN MLADINA.

MIRO Petek

mežiški podžupan

14. posvet slovenskih društev, katoliških misij, socialnih delavcev, učiteljev in mladine v Baasemu v ZR Nemčiji

Med gosti so bili državni sekretar na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu *dr. Boris Jesih* in sekretar *Jurček Žmauc*, poslanca *Miro Petek* in *Mirko Brulc*, predsednik in podpredsednik Komisije DZ RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, pooblaščenca ministrice na Veleposlaništvu RS v Berlinu *Alenka Jerak*, predstavnik gospodarstva inž. *Janez Trkman*, dirigent in skladatelj *Ivan Florjanc*, pisatelj *Tone Partljič*, napovedovalka in waldorfska pedagoginja *Irena Fištravec Polak*, *Matej Banovšek* iz glasbene šole Goter in *Vasja Samec*, ki že leta vodi seminarje folklornih skupin.

V pozdravnem govoru se je predstavil dr. *Boris Jesih*, državni sekretar na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. O obisku v Berlinu pri nemških politikih je govoril poslanec *Miro Petek*. Zanimiv je podatek, da se iz Nemčije vsako leto izseli 1500 Slovencev, prav približno toliko se Slovencev priseli v ZR Nemčijo. Koroški poslanec je poudaril, da vlada ne bo krčila proračuna za Slovence zunaj meja, ki sedaj obsega približno 10 milijonov €.

Na temo pošiljanja vlog oz. prošenj za sofinanciranje je odgovarjal sekretar *Jurček Žmauc*. O gospodarstvu in povezovanju nemških in slovenskih podjetij je predaval *dipl. inž. Janez Trkman*.

O slovenskem dopolnilnem pouku v ZR Nemčiji in študiju v Sloveniji je prisotne informiral profesor *Vinko Kralj*.

V petih delavnicah se je aktivno delalo. Folklorno delavnico je vodil *Vasja Samec*. Pevski zbor je vadil z *Ivanom Florjancem*. Retorično delavnico je vodila *Irena Fištravec Polak*. V dramski delavnici je za večerni nastop pripravljali udeležence pisatelj *Tone Partljič*. Glasbeno ali harmonikarsko delavnico je vodil *Matevž Banovšek*.

Glede na to, da je državna delegacija zaradi večernega poleta zapustila Baasem proti večeru, si je *Miro Petek* ogledal potek dela v različnih delavnicah popoldne.

Zvečer je sledil družabni večer, v katerem so se v kulturnem programu predstavile vse delavnice. Prepletalo se je petje, recitiranje Prešernovih pesmi v slovenščini, nemšči-

ni in angleščini, zaplesali so folkloristi iz vse Nemčije. Program so povezovali udeleženci gledališke delavnice.

V zabavnem delu večera so se predstavili tudi harmonikarji, ki so navdušili vse prisotne. Za ples je poskrbel glasbenik *Robert Rolih* z življenjsko sopotnico *Valentino*. Druženje je trajalo dolgo v noč.

Vsekakor se je tega srečanja udeležilo lepo število mladih, kar je vzpodbudno za prihodnje posvete.

Srečanje je vodil in povezoval koordinator slovenskih društev iz dežele Severno Porenje – Vestfalija *Jože Pahič*.

iz Essna
Dušan Čegovnik

pan obiskal Slovence u Nemčiji

Sistem zaščite in reševanja

SISTEM ZAŠČITE IN REŠEVANJA (ZiR) JE ORGANIZIRAN V SKLADU Z ZAKONSKIMI PREDPISI, KI SE NANAŠAJO NA DRŽAVO, REGIJE, OBČINE, USTANOVE IN DELOVNE ORGANIZACIJE. V SESTAVKU BOM POSKUŠAL PRIKAZATI, KAKO TO POTEKA V NAŠI OBČINI IN S KAKŠNIMI PROBLEMI SE SOOČAMO.

Pri izvedbi nalog ZiR v občinski pristojnosti sodelujejo:

- × **DRŽAVNI ORGANI** (župan, zavodi in inšpektorati),
- × **ORGANI CIVILNE ZAŠČITE** (poveljnik in štab CZ, enote in službe CZ),
- × **PROSTOVOLJNE ENOTE** (PGD Mežica),
- × **JAVNE SLUŽBE** (KP Mežica, JKP LOG Prevalje),
- × **POGODBENI PARTNERJI** (gradbena podjetja).

Enote CZ so v občini organizirane za zaščito in reševanje prebivalcev in materialnih dobrin. Vanje so vključeni člani s stalnim prebivališčem v naši občini. Enote so razdeljene na ekipe, oddelke, vode in čete, odvisno od števila članov in potreb v občini. Delijo se na splošne in specializirane enote. Splošne enote se po potrebi organizirajo v manjših naseljih, blokih in tovarnah. V občini imamo organizirane le specializirane enote in službe, in sicer:

- × **OBČINSKI ŠTAB CZ,**
- × **POVERJENIKE IN NJIHOVE POMOČNIKE,**
- × **TEHNIČNO-REŠEVALNE ENOTE** (izvidniki in oddelki za reševanje),
- × **ENOTI ZA PRVO MEDICINSKO POMOČ,**
- × **ENOTE ZA RKB-DEKONTAMINACIJO,**
- × **SLUŽBE ZA PODPORO**

- (ekipa kurirjev, ekipa za zveze, ekipa za oskrbo, ekipa za prevoz in ekipa za informativno podporo in administrativno delo),
- × **SLUŽBO ZA VZDRŽEVANJE IN UPORABO ZAKLONIŠČ.**

Kako delujejo enote za ZiR?

V primeru naravne ali druge nesreče najprej posredujejo pripadniki prostovoljnih ali poklicnih gasilskih enot (na Ravnah na Koroškem) po pozivu centra za obveščanje v Slovenj Gradcu (ReCO), ki o nesreči obvesti najbližje gasilsko društvo oz. njegove člane s pomočjo pozivnikov ali telefonov. Tako se lahko gasilci kar najhitreje zberejo v gasilskem domu, dobijo ustrezno opremo in krenejo na mesto požara oz. nesreče.

Enoto, ki posreduje pri požaru ali drugi nesreči, vodi vodja intervencije. Ta oceni obseg nesreče in po potrebi prosi za pomoč sosednja gasilska društva. Odvisno od vrste in obsega nesreče se prek ReCO Slovenj Gradec obveščajo tudi župan občine, poveljnik CZ občine, poveljnik regijskega štaba CZ itd.. V slučaju, ko odgovorni na mestu nesreče ocenijo, da z obstoječimi silami ne bodo mogli obvladati situacije, obvestijo o

tem ReCO, ki po shemi obveščanja pokliče župana in poveljnika CZ občine in člane občinskega štaba ter ostale odgovorne osebe v regiji. Ko se sestane občinski štab in oceni situacijo,

se po dodatnih informacijah z mesta nesreče začno opravila za mobilizacijo pripadnikov civilne zaščite. Najprej potrebujemo kurirje, ki se javijo v štabu in prejmejo že pripravljene pozive, ki jih nato posredujejo pripadnikom CZ. Glede na vrsto nesreče in potreb na terenu se enote pozivajo selektivno. Če so v nesreči ranjenci, potrebujemo enoto za prvo medicinsko pomoč, pri porušitvah poslopij bomo rabili enote za reševanje, pri nesrečah z nevarnimi snovmi pa enote za RKB-dekontaminacijo. Če traja delo enot CZ dalj časa, pa bomo rabili tudi enote za oskrbo. Za povezavo med enotami CZ z gasilci, sosednjimi štabi CZ, re-

gijskim štabom in ReCO Slovenj Gradec skrbi enota za zveze.

Tu so še poverjeniki CZ, ki v svojih okoliših skrbijo za obveščanje ljudi in preprečujejo morebitne nezaželene reakcije med občani v zvezi z nesrečo. Tudi za obveščanje nadrejenih v regiji in širši javnosti ima CZ ustrezno službo.

V naši občini imamo dve zaklonski na Leški cesti, ki rabita svoja skrbnika.

Ko je nesreča mimo, si pripadniki CZ še ne morejo oddahnuti, čaka jih še pomoč pri sanaciji mesta nesreče. Občina ima z gradbeno firmo sklenjeno pogodbo, s katero je ta obvezana, da v primeru nesreče in pri sanaciji po nesreči pomaga s svojo mehanizacijo. Tudi KP Mežica bi

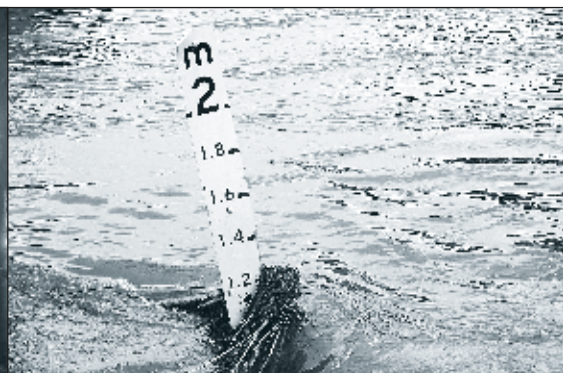
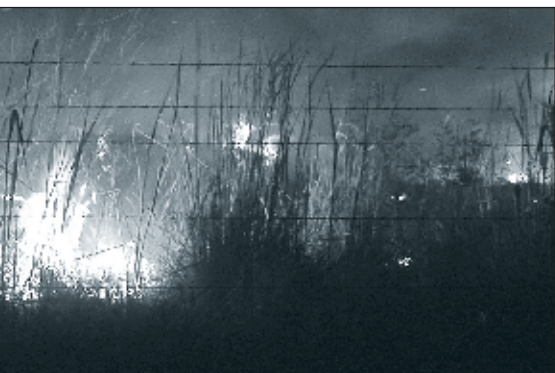
ci bodo svojo dejavnost prikazali v posebnem sestavku.

PRIPADNIKI CZ NASTOPIJO MALO KASNEJE KOT POMOČ »JURIŠNIM« ENOTAM GASILCEV, KO TI ZARADI OBSEGA NESREČE NE OBVLADUJEJO VEČ CELOTNE SITUACIJE, MORAJO SE TUDI ODPOČITI, SAJ SO SAMO LJUDJE. OBIČAJNO JE ŠTAB CZ OBČINE OB VEČJI NESREČI AKTIVIRAN IN SPREMLJA SITUACIJO, PO POTREBI PA NATO V DOGOVORU S POVELJNIKOM REGIJSKEGA ŠTABA IN V SOGLASJU Z ŽUPANOM ZAČNE IZVAJATI DELNO MOBILIZACIJO.

Za vse opisane dejavnosti, kot vidite, so potrebni odgovorni in strokovno pripravljeni ljudje, občani, ki so v primeru naravne

Dodatno usposabljanje oz. vzdrževanje potrebne rutine pa se pridobi na pripravah za regijsko tekmovanje ekip PMP, ki se vrši vsako leto po različnih krajih Koroške.

- × Člani ostalih enot se usposabljujejo na Igu pri Ljubljani v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje. Usposabljanje se deli se na dva dela, na uvajalno tj. temeljno usposabljanje ter na dopolnilno usposabljanje. Tečajji trajajo od tri do pet dni, odvisno od zahtevnosti opravil v enoti CZ.
- × Nekatera usposabljanja se vršijo tudi na terenu, v občinah, ki so jih prizadele naravne in druge nesreče. Informacije o reševanju se tako dobijo od neposredno prizadetih.
- × Najprej je treba usposobiti

bilo ob nesreči s svojimi delavci in mehanizacijo močno angažirano pri pomoči in sanaciji, po potrebi se prosi za pomoč tudi KP LOG Prevalje.

Skušali smo prikazati, kje in zakaj potrebujemo usposobljene pripadnike sistema ZiR. Posebej so izpostavljeni gasilci, saj so običajno prvi na mestu nesreče. Važna je hitrost, preudarnost, hitro odločanje in določena mera poguma. Brez primerne usposobljenosti in dobre osebne in ostale tehnične opreme gasilec ne more učinkovito posredovati v začetnem obdobju požara ali nesreče, ki je za nadaljnji potek dogajanja lahko odločilna. Gasil-

ali druge nesreče v stanju pomagati svojim sosedom, sorodnikom, sokrajanom.

Da bi reševanje potekalo organizirano in z optimalnim učinkom, morajo biti pripadniki gasilskih enot in CZ ustrezno usposobljeni. Poskušali bomo na kratko prikazati kako poteka priprava oz. izobraževanje pripadnikov enot CZ.

USPOSABLJANJE PRIPADNIKOV ENOT CZ:

- × Enote prve medicinske pomoči (PMP) – izobraževanje se vrši na tečajih PP, ki jih organizira Rdeči križ običajno na Ravnah na Koroškem.

vodje posameznih enot oz. vodje intervencij, saj je od njih v veliki meri odvisna uspešnost reševalne akcije.

VABIMO OBČANKE IN OBČANE OD 18 DO 40 LET, KI BI SE BILI PRIPRAVLJENI VKLJUČITI V SISTEM ZIR V NAŠI OBČINI KOT PRIPADNIKI CZ, DA SE OGLASIJO V TAJNIŠTVU OBČINE MEŽICA. LAHKO SE BODO DOGOVORILI ZA SESTANEK Z ODGOVORNIMI LJUDMI ZA CZ V OBČINI, KI JIM BODO POSREDOVALI ŽELENE INFORMACIJE.

Božidar Gomilšek,
za štab CZ Občine Mežica
Gerhard Pečovnik,
referent za ZiR

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ravne na Koroškem

OBMOČNA OBRITNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA RAVNE NA KOROŠKEM (V NADALJNJEM BESEDILU ZBORNICA) JE OSEBA JAVNEGA PRAVA IN JE SAMOSTOJNA, POSLOVNOSTROKOVNA, NESTRANKARSKA ORGANIZACIJA, KI DELUJE NA OBMOČJU OBČIN RAVNE NA KOROŠKEM, PREVALJE, MEŽICA IN CRNA NA KOROŠKEM. LETA 1978 JE BILO USTANOVLJENO OBRITNO ZDRUŽENJE, KI SE JE KASNEJE, LETA 1991, PREOBLIKOVALO V OBRITNO ZBORNICO, LE-TA PA SE JE LETA 1994 PREIMENOVALA V OBRITNO ZBORNICO RAVNE NA KOROŠKEM. DANES NAŠA ZBORNICA POKRIVA PODROČJE VSEH ŠTIRIH OBČIN MEŽIŠKE DOLINE.

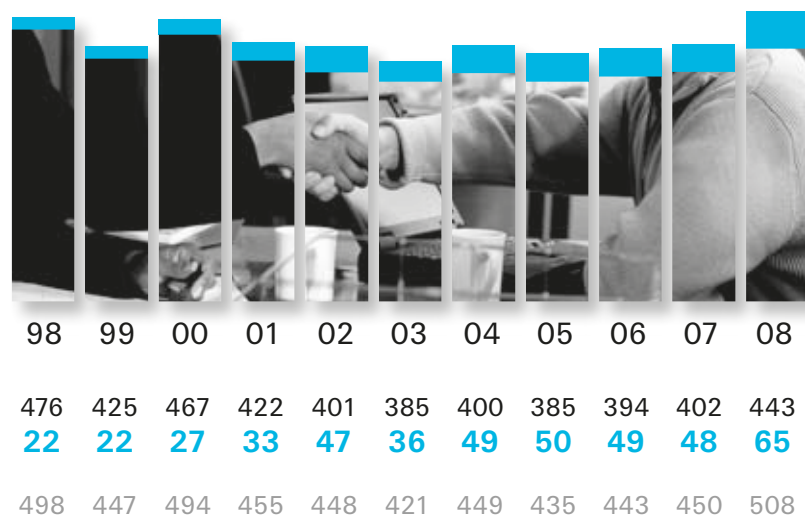
Zbornica Ravne na Koroškem od leta 1994 dalje razpolaga z lastnimi poslovnimi prostori. Sedež zbornice je Gačnikova pot 3, 2390 Ravne na Koroškem.

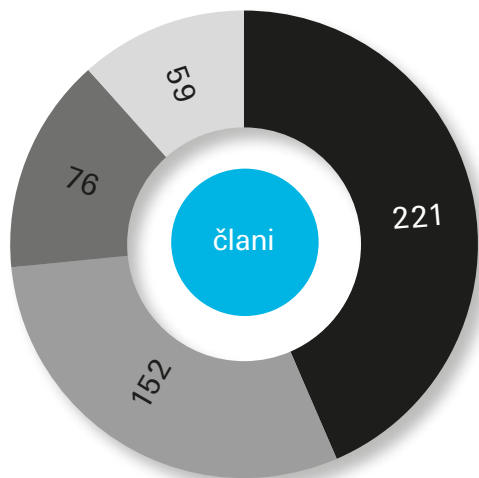
Članstvo v Zbornici je obveza za vse fizične in pravne osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost (obratno dejavnost, obrti podobno dejavnost ali domačo oziroma umetnostno obrt), ter za obrtne zadruge in oblike njihovega združevanja.

V Zbornico se lahko združujejo različni gospodarski subjekti, poklicna in strokovna društva, združenja, zveze in druge organizacije, ki s svojo dejavnostjo pospešujejo delo in poslovanje obrti, združujejo pa se lahko tudi fizične osebe. V prostovoljno članstvo se vključujejo tudi druge osebe s podpisom pristopne izjave, katerih članstvo preneha takrat, ko pisno sporočijo željo po prenehanju prostovoljnega članstva.

Zbornica ščiti in zastopa interese članov, skrbi za njihov ugled, spremlja in obravnava problematiko obrti, skrbi za njen skladen razvoj, zastopa interese svojih članov pred organi lokalnih in regionalnih skupnosti.

VPISANI V OBRITNI REGISTER OD 1998 DO 31. 12. 2008

STRUKTURA PO OBČINAH

NA DAN 31. 12. 2008

- Ravne na Koroškem
221 članov
- Prevalje
152 članov
- Mežica
76 članov
- Črna na Koroškem
59 članov

Deluje na podlagi programa dela, ki ga sprejme in potrdi skupščina Zbornice. Skladno z določili statuta Zbornice in programa dela bo le-ta opravljala naloge predvsem na naslednjih področjih:

- × izvajanje javnih pooblastil in nudenje servisa članom;
- × e-VEM;
- × vodenje obrtnega registra, v katerega se vpisujejo vse fizične in pravne osebe, ki imajo izdano obrtno dovoljenje ter imajo poslovni sedež na območju, ki ga pokriva Zbornica;
- × sodelovanje z lokalno skupnostjo pri oblikovanju strateških programov, še posebej pri prostorskih planih in drugih razvojnih možnostih za podjetništvo;
- × vzdrževanje rednih stikov z župani Mežiške doline;
- × opravljanje splošnega strokovnega svetovanja in splošne strokovne pomoči članom;
- × izvajanje strokovnih seminarjev;
- × aktivnosti družabnega življenja.

Zbornico vodijo in upravljajo člani preko predstavnikov v organih in telesih zbornice, ki funkcije opravljajo nepoklicno (prostovoljno). Volitve v organe in telesa se izvedejo vsaka 4 leta. Najvišji organ Zbornice je skupščina, ki ima po statutu zbornice 21 delegatov. Izvršilne funkcije izvaja upravni odbor Zbornice in predsednik Zbornice.

ORGANI ZBORNICE:

- × SKUPŠČINA
- × UPRAVNI ODBOR
- × NADZORNI ODBOR

predsednik skupščine:
Boštjan OPREŠNIK
podpredsednici skupščine:
Zinka POLANŠEK,
Nataša PRATNEKAR
predsednik upravnega odbora,
predsednik OÖZ:
Roman KRIVOGRAD
podpredsednica upravnega odbora:
Helena MAČEK
predsednica nadzornega odbora:
Blanka PRISTOVNIK
člani upravnega odbora:
Janko POTOČNIK,
Danijela KOTNIK
sekretarka:
Bernarda LOGAR
športni referent:
Herman ČEPELNIK
organizator pohodov:
Stanko ROBIN

Člani Zbornice se združujejo po strokah v sekcije, ki se ustanovljajo glede na izkazan interes članov. V okviru Zbornice delujejo naslednje sekcije s predsedniki:

- × frizerjev
Helena MAČEK
- × avto serviserjev
Branislav ŽUNKO
- × za promet
Bojan PRAPER
- × gostincev
Matjaž NAGLIČ
- × krovcev-kleparjev
Zorko BOŽIČEK
- × cvetličarjev in vrtnarjev
Simon PORI

Odlični mladi odbojkarji

V SREDO, 15. APRILA 2009, JE V ORGANIZACIJI OSNOVNE ŠOLE MEŽICA POTEKAL ZAKLJUČNI TURNIR V OSNOVNOŠOLSKI ODBOJKI ZA STAREJŠE UČENCE. TOKRATNA PRIČAKOVANJA SO BILA PO LANSKEM ČETRTEM MESTU NA FINALNEM TURNIRJU V LOGATCU NEKOLIKO VEČJA. FANTJE, KI TVORIMO JEDRO EKIP, SO POVEČINI TUDI NOSILCI EKIP E ODBOJKARSKEGA KLUBA MEŽICA, S KATERIM OSNOVNA ŠOLA ŽE VRSTO LET DOBRO SODELUJE.

Ekipe, ki so si finale priborile, so dale slutiti, da bodo dvoboji napeti in zanimivi, saj so Žužemberk, Novo mesto, Šempeter v Savinjski dolini in Mežica središča, kjer se že mnoga leta igra dobra in kvalitetna odbojka. Srečali so se igralci, ki se poznajo že iz dvobojev na klubski ravni, tako da posebnih skrivnosti ni bilo.

V šestih tekmah turnirja so pred polno tribuno v mežiški športni dvorani fantje pokazali, zakaj je odbojka v teh krajih tako priljubljena. Navdušili so z lepimi potezami in borbentno. V prvi tekmi turnirja med ekipama OŠ Šempeter in OŠ Šmihel (Novo mesto) so učenci iz Šempetra tudi zaradi poškodbe pri nasprotnikih prepričljivi-

vo zmagali z rezultatom 2:0. Že naslednja tekma med domačo ekipo, učenci OŠ Mežica, in OŠ Žužemberk je bila precej bolj razburljiva in kvalitetna. Čeprav so po hudem boju z rezultatom 2:0 zmagali učenci iz Žužemberka, bi lahko bil rezultat tudi drugačen. Izkazalo se je, da je bila to zmaga za prvo mesto na turnirju. V tretji tekmi sta se med seboj pomerili ekipi z Dolenjske, prepričljivo zmago z rezultatom 2:0 so slavili fantje iz Žužemberka. V naslednji tekmi, ki je odločala o drugem mestu, so učenci OŠ Mežica zaslužen z 2:0 premagali goste iz Šempetra v Savinjski dolini. V predzadnji tekmi so domačini po gladko dobljenem prvem nizu zaradi nezbranosti v drugem le s težavo strli odpor borbenih Novomeščanov in si z

zmago z 2:0 zagotovili odlično drugo mesto. V zadnji tekmi je najbolj izenačena ekipa starejših učencev iz Žužemberka z zmago z 2:1 proti sovrstnikom iz Šempetra v Savinjski dolini le potrdila zmago na turnirju in osvojitve naslova državnih prvakov med osnovnošolskimi ekipami starejših učencev v šolskem letu 2008/09.

Kot je v navadi, so na tekmovanju razglasili tudi najboljše igralce. Komisija, ki so jo sestavljali trenerji ekip in sodnici, je za najboljšega napadalca izbrala *Žigo Gliho* (OŠ Žužemberk), najboljšega podajalca *Naceta Lednika* (OŠ Mežica) in najboljšega igralca turnirja *Viljema Prepotnika* (OŠ Mežica). Pod vodstvom športnega pedagoga in trenerja *Bojana Ivartnika* so za ekipo nastopili: *Rok Praper, Andrej Jež, Aleš Ipavic, Viljem Prepotnik, Nace Lednik, Leon Grum, Jure Potočnik in Bor Vertačnik Tomaž*.

Mitja Lednik

PROGRAM:

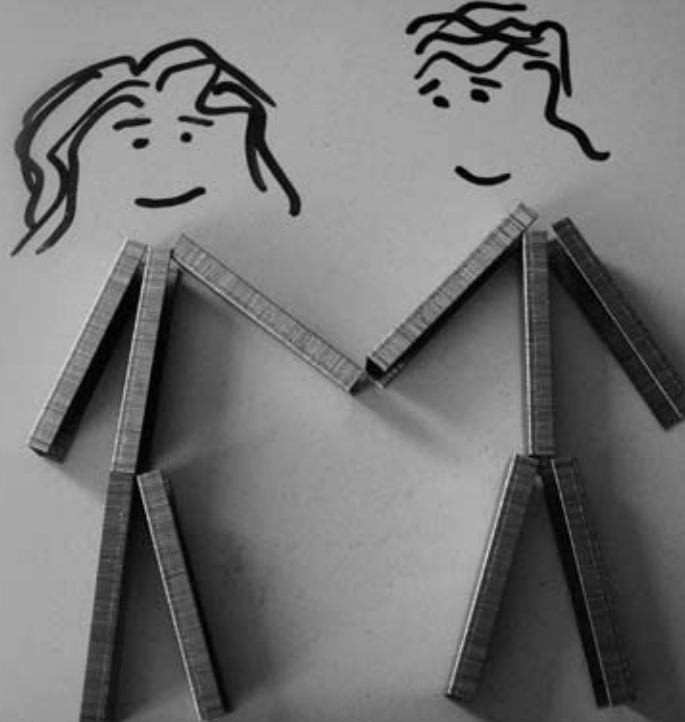
25,6%	GIMNAZIJA.....	11	UČENCEV
12,8%	SPORTNA GIMNAZIJA.....	5	UČENCEV
2,6%	SREDNJI ZDRAVSTVENIK.....	1	UČENEC
2,6%	GEOTEHNIK.....	1	UČENEC
5,1%	GASTRONAMIJA IN TURIZEM.....	2	UČENCA
7,7%	STROJNI TEHNIK.....	3	UČENCI
7,7%	ELEKTROTEH. RAČUNALNIŠTVA.....	3	UČENCI
2,6%	MEDIJSKI TEHNIK.....	1	UČENEC
2,6%	OKOLJEVARSTVENI TEHNIK.....	1	UČENEC
7,7%	VZGOJITELJ PREDŠOLSkih OTROK.....	3	UČENCI
2,6%	OBLIKOVALEC KOVIN - ORODJAR.....	1	UČENEC
2,6%	MEHATRONIK OPERATER.....	1	UČENEC
2,6%	METALURG.....	1	UČENEC
2,6%	FRIZER.....	1	UČENEC
5,1%	MIZAR.....	2	UČENCA
5,1%	GASTRONOM HOTELIR.....	2	UČENCA
2,6%	POMOČNIK V BIOTEHNIKI IN OSKRBI....	1	UČENEC
	SKUPAJ:	39	UČENCEV

**[VPIS]
2009/10**

Letošnji devetošolci, ki zaključujejo osnovnošolsko izobraževanje, so se že odločili, kje bodo nadaljevali svoje šolanje. Iz zgornje razpredelnice je razviden vpis v posamezne programe.

POZDRAV POMLADI –
POMLADNI DAN
Mislim, da te bom kar poljubil

23. aprila 2009 je v narodnem domu v Mežici potekala prireditev, ki so jo soustvarili učenci od 1. do 6. razreda in njihove razredne učiteljice iz Osnovne šole Mežica. Prireditev je potekala na temo ljubezni. Ljubezen pa je tudi tema projekta Pomladni dan, v katerega je šola vključena. Ljubezen je lepa stvar in kdor misli, da otroci ne morejo biti zaljubljeni, se moti.

Otroci so nam na prireditvi prikazali več vrst ljubezni. Najprej so nam drugošolci povedali, zakaj imajo radi svoje starše in kaj imajo oni najraje. Odgovori so bili seveda različni: eni imajo najraje kužke, drugi pice ...

Potem so se predstavili nadebudni četrtošolci, ki pa so povedali, da že čutijo metuljčke v želodcu, ko zagledajo svojo sošolko ali sošolca, ki jim je tako neznansko všeč. To so tiste prve ljubezni, ki so najbolj nerodne in najlepše. Zaplesali so nam tudi star ljubezenski ples. Pleše se tako, da okoli enega plesalca, ki pleše sam z blazino, plešejo fantje in dekleta in tisti trenutek, ko osamljen plesalec položi blazino na tla pred nekoga v krogu, se mora tisti izbranec z njim na blazini poljubiti in na sredini v krogu z njim zaplesati, nato on izbira.

Ne smemo pozabiti na naše najmlajše učence šole, ki so se predstavili s predstavo o psičku Šlukiju, ki zbira poljubčke od vseh živali, ki jih sreča na lepo pomladno jutro. Vendar pa psiček pove, da je najboljši poljubček, ki ga je to jutro dobil, mamin poljub.

Ker pa imamo dva prva razreda in ker so prvi razredi nekaj posebnega, so nam zaigrali še zgodbo o drevesu, ki nam podari jabolka. Korenine drevesu črpajo vodo in hrano, sonce ga greje in čebele letajo iz cveta na cvet v njegovi mogočni krošnji ter ga oprasijo. Nato nam drevo jeseni podari slastna jabolka.

Učenci tretjega razreda so nam zaigrali skeč o zaljubljenemu Petru Nosu, ki pa nima časa za ljubezen, saj je bolj pomemben nogomet. Zaplesali so nam in zapeli o tem, kako vidimo svet takrat, ko smo zaljubljeni.

Najlepše je, če se naša ljubezen konča s poroko. Običaj poroke na Koroškem pa so nam na šaljivi način predstavili petošolci, ki so ženinu namesto neveste ponujali starko in deklico ter moškega, našemljenega v žensko. Ženin si je po zapletih le priboril svojo ljubljeno nevesto, še prej pa je svatom moral obljubiti, da bo lepo ravnal z njo in skrbel zanjo.

Preživeli smo prijetno urico v družbi otrok, ki šele doživljajo prve ljubezni, odrasli pa smo se sami spominjali, kako je bilo, ko smo dobili prvi poljub in ko smo prvič začutili rdečico na ličkih. Naj živi ljubezen, v takšni ali drugačni obliki!

Ana Sarjaš

Za vsako bolezen

DNEVI SO VEDNO DALJŠI, S TEM PA SE VSE BOLJ ZADRŽUJEMO NA SVOJIH VRTOVIH, KI BODO V TEH MESECIH ZACVETELI, ZADEHTELI V VSEJ SVOJI VELIČINI.

Predmet mojega članka bo to pot malo drugačen. **Dotaknil se bom zelišč in dišavnih kot okrasnega cvetja.**

Z elišča bolj ali manj vedno povezujemo z zelenjavnimi gredami, kmečkimi

vrtovi ter polji na prostem. Malokdaj pa se zavedamo, da so lahko zelišča dobri sopotniki enoletnim cvetočim rastlinam, trajnim zasaditvam ali pa kar sama po sebi krasijo kot lončnice. Vedno več ljudi se odloči in zelišča umesti med balkonske oz. okenske zasaditve. Takšna zasaditev ni samo lepa na pogled, zasaditev diši in nas vsakič, ko gremo mimo nje, razveseli. Takšna zasaditev je tudi zelo funkcionalna, kajti kar na balkonu lahko naberemo osnovna zelišča za naš čaj ali osnovne zeli za okusno juho.

Seveda se moramo pri takšnih zasaditvah zavedati, da ni mogoče prav vsako zelišče umestiti v balkonsko oz. okensko zasaditev. Med zelišča, ki jih ne priporočam za korita, so: luštrek, rman, rabarbara, janež, pehtran ter ameriški slamnik. Vsem je skupno to, da ko zrastejo, so prevelika in potem zasaditev ne pride do izraza, je pa res, da tudi uspevajo ne dobro, kajti tvorijo gost koreninski sistem, ki v loncu zamre.

ro'zca raste

Med bolj priljubljene vsekakor štejejo vse vrste žajblja, najbolj priljubljen je *Salvia Purpurea* (temno rdeča različica) ali pa pisano listni. Pri novejših sortah, kot sta marelična in ananasova, pa je problem, ker niso prezimne oz. so zelo občutljive na mraz, vendar če nam gre za eksotične vonjave, bomo to spregledali. Potem je tukaj meta, ki jo najdemo v neštetih različicah, vse od jabolčne do pomarančne. Pri meti moramo paziti, da jo pustimo v lončku, ker se drugače preveč razrase in poduši morebitne sosede. Nezahteven in prav tako markanten je drobnjak, sploh vrsta giganteum, ki v maju razveseli z velikimi vijoličnimi cvetovi, poleg tega pa je super dodatek k juham.

Za bolj mediteranski pridih pa moramo posaditi rožmarin ali pa sivko, ki ju je bolje posaditi posamezno, saj se zelo razrasteta in potem druge, sploh bolj subtilne rastline ne pridejo dovolj do izraza. V manjše zasaditve lahko umestimo timijan (*tymus vulgarum*) v kombinaciji s polajčkom ali pa zlatim origanom. Tako dobimo lepe barvne kontraste, ki celo poletje razveseljujejo s cvetenjem ter možno aromo.

Pri takšnih zasaditvah pa se moramo zavedati, da jih je potrebno redno zalivati – sploh v vročih poletnih dneh – ter dodajati splošna NPK-gnojila, ker drugače rastline hitro propadejo.

Tako nas bodo zelišča na oknih razveseljevala celo poletje in pozno v jesen, ko jih bomo posadili nazaj v vrt in jih naslednje leto spet umestili v kakšen lep poletni aranžma.

Jan Robin

DOBRODELNI DOGODEK
»Čaj nas povezuje -
Chai brings us all together«

V okviru mojega raziskovalnega projekta za doktorsko nalogo sem bila od januarja do aprila v Indiji, kjer sem raziskovala migracije visoko izobražene delovne sile iz Indije v Evropo. V tem času sem večkrat obiskala učni center Manzil v New Delhiju. Pridružila sem se šolskim uram angleščine in poleg tega organizirala tečaj izdelovanja nakita. Otroci iz Manzila so mi takoj prirasli k srcu, kar me je navdušilo za organizacijo dobrodelne akcije, ki povezuje kreativno indijsko mladino z mojim rojstnim krajem.

V Čajnici na Meškovi v Slovenj Gradcu smo tako sredi junija pripravili dobrodelno akcijo, namenjeno tem nadarjenim indijskim otrokom. V sodelovanju z organizacijo Manzil smo najprej pripravili fotografski natečaj, kjer so mladi fotografirali obred pitja čaja, kot ga doživljajo preprosti ljudje z ulic New Delhija. Fotografirali so svoje prijatelje, družine in sosede, kako pripravljajo, servirajo in pijejo čaj. Indija je največja proizvajalka čaja na svetu, kjer je pitje čaja del vsakdana. Ponudijo ga na vsakem obisku, ob vsaki uri. Ob njem se združujejo cele družine, sosesčine, spletajo se prijateljstva in razrešujejo problemi. Fotografije nam tako omogočijo, da pokukamo v njihov svet in spoznamo njihove navade.

Na natečaju je sodelovalo petnajst mladih fantov in punc, ki so nam poslali več kot sto fotografij. Čeprav so se nekateri med njimi prvič preizkusili v fotografiranju, je bilo veliko slik izjemno zanimivih in smo prav težko izbrali najboljših petnajst za razstavo v Čajnici. Razstava ne bi bila niti približno tako čudovita brez pomoči Jasne Kalčič, ki je s svojimi idejami prispevala k postavitvi, ki smo jo vsi sodelujoči s ponosom pokazali obiskovalcem. Na zaključni prireditvi dobrodelne akcije, 13. junija, smo publikli najprej predstavili celotno akcijo in nato ponudili izbrane slike v nakup na dražbi. Fotografijo je dobil tisti, ki je zanjo ponudil največ. Poleg fotografij smo dražili še par darilnih kuponov, ki so jih v podporo akciji podarili Podzemlje Pece, Frizerstvo In in Atelje Nina Kresnik. Vsa zbrana sredstva smo namenili otrokom in organizaciji Manzil za nadaljevanje uspešnega in navdihujočega dela. Avtorji vseh izbranih fotografij za razstavo so bili nagrajeni s simbolično nagrado, dva zmagovalna avtorja pa sta bila dodatno nagrajena z večjo uporabno nagrado.

Pri izvedbi projekta je sodelovalo par nenadomestljivih rok in nog, ki se jim najlepše zahvaljujem sama; poleg tega pa se jim zahvaljujejo tudi VIPIN, MONIKA, VIJAY, RAHUL, RAJU, ALKA, ANJU, MANSI, UMA, RAKESH, ANISH, NEELUM, PRAKASH, PREETI IN AMRIT.

Metka Hercog

MANZIL je neprofitna organizacija, ki otrokom in mladini iz revnih družin nudi zatočišče in sredstva za učenje, kreativnost in nov pogled na svet okoli njih. Center stoji v bogatem delu Delhija, Khan marketu, kjer poleg dragih trgovin in hotelov številčne družine kuharjev, brivcev, frizerjev in šoferjev prebivajo v enosobnih stanovanjih. Okrog 120 mladih ljudi se redno srečuje v centru, kjer obiskujejo tečaje matematike, angleščine, računalništva, glasbe, risanja in plesa. Učenje v Manzilu je zabavno. Učenci so obenem tudi učitelji. Spodbuja se samoiniciativnost in samostojno razmišljanje, ki bo učencem pomagalo v vsakdanjem življenju. Tečaji so vedno v popoldanskih urah, tako da nas lahko učenci obiščejo po pouku v uradni šoli. Obisk tečajev je brezplačen. Manzil je center, ki gradi na izobraževanju mladih, da bodo lahko ponosno in samostojno zakorakali v svet. Več informacij o Manzilu lahko najdete na spletni strani www.manzil.in

Iz Mežice čez Kamniške Alpe na Bled

PRAV S PRAGA DOMAČE HIŠE, KJER SMO NEKDAJ STANOVALI, STA SE VZPENJALI PROTI NEBU MOGOČNI DOMINANTI. ONKRAJ CESTE SE JE S »KIRHPLACA«, KOT SMO TEDAJ IN ŠE NEKAJ LET PO NEDAVNO MINULIH AVSTRO-OGRSKIH ČASIH REKLI MAJHNEMU TRGU PRED ŽUPNIŠČEM, DVIGOVAL CERKVENI STOLP. KOMAJ TRILETEN FANTEK SEM VEČKRAT NADLEGOVAL OČETA - ORGANISTA, DA BI ME KDAJ VZEL S SEBOJ, KO JE VSAKE DVA DNI MORAL NAVIJATI UTEŽI CERKVENE URE. KAM VSE SE LE VIDI IZ »TURNA«, SEM SE SPRAŠEVAL. DO POLENE, KJER SO MOGOČNE HIŠE RUDNIŠKE GOSPODE, VSEKAKOR. OD TAM JE NA VEČJE PRAZNIKE OB ZVOKIH RUDARSKE GODBE V SLAVNOSTNIH KROJIH S KOŠATIMI BELIMI ČOPI NA KAPAH PRIKORAKALA STRUMNA ČETA GASILCEV S PRAPORI NA ČELU. PA NA GLANČNIK S SKRIVNOSTNIM VHODOM V JAMO, KJER JE PO VEČERIH MIGOTALO NA STOTINE PLAMENČKOV RUDARSKIH SVETILK, PREDEN JIH JE LOKOMOTIVA POTEGNILA V TEMNO PODZEMLJE.

»Si še premajhen,« sta me zavrčala oče in mama. In ta refren »si še premajhen« se je vlekel še vrsto let. Težko sem prenašal »krivico«, da je le leto in pol starejši brat Janez v zvonik že prilezel in tudi Poleno je spoznal, ko so ga peljali k zdravniku v tamkajšnjo rudniško ambulanto.

PREMAJHEN ZA VISOČAVE

ŠE Z VEČJIM ZANIMANJEM IN SPOŠTOVANJEM PA SEM MOTRIL MOGOČNO OBZORJE NA DRUGI STRANI HIŠE, KJER STA ŠILJASTA JESENIKOV VRH IN GORNA KOT STRAŽARJA NA VSAKI STRANI GOSPODOVALA V VZNOŽJU PECE, MATJAŽEVEGA KRALJESTVA. MOTIV, KOT BI GA KRAJINSKI ARHITEKT OBLIKOVAL PRAV PO POSEBNEM NAROČILU.

Najbolj me je imelo izvedeti in spoznati, kaj neki je zadaj za tem obzorjem.

»Mama, ali je tam za Peco odrezano kar ravno navzdol?« sem spraševal. »Ne, ne, tam zadaj so pač drugi hribi in drugi kraji,« mi je odgovarjala. A vseeno si nisem mogel prav predstavljati, kakšno je to ozadje Pece. Še nikdar nisem namreč pokukal izven obzorij mežiške kotlinice. »Kako pa je potem na drugi strani, zadaj za Volinjakom, proti Lešam in Prevaljam? Ali so tam tudi hribi, ali je tam kaj več ravnine kot v Mežici in se vidi dlje?« sem vrtal naprej.

Že vseskozi me je mežiška kotlinica utesnjevala, saj ni omogočala pogledov v daljave in

tudi sončna pot je bila posebno pozimi silno kratka; sonce se je pokazalo za grebenom Jankovca šele pozno zjutraj, skrilo pa se je že kar ob dveh za Jesenikovim vrhom, medtem ko so odsevi sončnih žarkov onkraj Rehta dokazovali, da je v sosednji Podjuni svetilo še več kot dve uri.

Z leti, ko smo ob nedeljah z očetom, dedom in njunimi znanci pogosto obiskovali bližnje hribe, so se mi ta obzorja le pričela širiti. Najbolj so me prevzemali razgledi s Hamunovega vrha na Lomu v Podjuno s širnimi ravninami, raztezajočimi se vse do Dobrača nad Beljakom in še dlje, pa pogledi na »večno zasnežene« vršace Tur, ki so se dvigovali za obzorji Krških Alp in za katere ne oče ne ded nista vedela imen.

Na Peco pa še vseeno dolgo nisem smel; še vedno sem bil premajhen. Menda si to mladostno prikrajšanost skušam nadomeščati še sedaj, že kar v visokih letih, s pogostimi pohodi nanjo. In še vedno se dogaja, da odhajam z razgledi ponavadi nepotešen, posebno če je z družbo pač treba domov; sam bi mogel ostajati gori še ure in ure, saj vsakokrat odkrivam v dalji še kaj novega, dotlej neodkritega, kar me tišči spoznati in »dokumentirano« opredeliti.

MLADOSTNA DRUŠČINA SNUJE PODVIGE

V OŽJI KROG TOVARIŠIJE IZ BLIŽNJEGA SOSELDSTVA, S KATE-RO SMO SKUPAJ ODRAŠČALI IN VZAJEMNO SPOZNAVALI SVET VSE OD OTROŠKEGA VRTCA

DALJE PREK FANTOVSKIH LET, SO PRED VDOROM HITLERJA V SLOVENIJO LETA 1941 SPADALI POLEG BRATA JANEZA ŠE TRIJE FANTJE: JANEZOV SOŠOLEC FERDO, KROJAČEV SIN TER RUDI, MOJ NAJBLIŽJI PRIJATELJ, SOŠOLEC OD VRTCA DO KONČANE MEŠČANSKE ŠOLE V MEŽICI, KO STA SE NAJINI POTI LOČILE.

Vto družbo je bil občasno pripuščen še Rudijev mlajši brat Tonči, vendar le za pomožne usluge pri različnih »pogrunta-vščinah«. Rudi in Tonči sta bila doma v družini revirnega gozdarja in oskrbnika posesti pliberškega grofa Thurna v Mežici. Oče Anton Obertauč je bil silno strog do vseh »podložnikov« v hiši. Nemškutar po politični strani je doma v pogovorni jezik seveda uvedel nemščino. Nič kaj rad ni videl, da sta se Rudi in Tonči družila z nami iz takih družin, v katerih je bila zvestoba slovenstvu prvo vodilo.

Po otroških igrah okoli domačih hiš in na opuščnem pokopališču za cerkvijo smo se v osnovnošolski dobi največ preganjali kot indijanci v bližnjem Brdnikovem gozdu. Pozneje smo se vse bolj predajali športu: po letu 1934 plavanju na tedaj zgrajenem kopališču, pozimi smučanju, poskusom lahko atletike za vzornikom Janezom Klinarjem z Jesenic, predvsem pa odbojki, v kateri smo zlahka premagovali vse starejše, tudi članske ekipe v dolini.

Leta 1936 sta bila Janez in Ferdo že vpisana na srednjo trgovsko šolo v Celju. Jeseni 1938 je

odšel na srednjo tehnično šolo v Ljubljano še Rudi. V Mežici sem ostal sam. Za moje nadaljnje šolanje starša tedaj nista premogla denarja, na vrsti pa sta bili še sestri – odličnjakinji – za učiteljišče. Nekdanja štiripersna družina se je poslej mogla »aktivirati« le še v počitnicah.

V začetku poletja 1939 so nedavno prej ustanovljeni skavti iz Črne in Mežice, malo starejši fantje od nas, nekaj dni taborili v Logarski dolini. Vzhičeni smo poslušali njihove pripovedi o njihovih doživetjih ter o lepoti sveta med Ojstrico in Okrešljem. Nemudoma smo sklenili, da moramo v Logarsko tudi mi štirje. Na dolgo in široko smo razpravljali o tem in pri starših previdno pripravljali teren za dovoljenje. Na tihem smo – da domačim ne bi prišlo na uho – načrtovali osvojiti tudi kakšen vrh nad Okrešljem. Gorskih poti smo bili vajeni, saj smo zadnja leta dostikrat obiskovali Peco in jo oblezli tudi z avstrijske strani. Vneto smo študirali Badjurovo grebenko karto, ki smo jo naročili v Ljubljani, v kateri so bile označene planinske poti ter vpisani časi potrebne hoje med posameznimi kočami in vrhovi.

SKROMNA EKSPEDICIJSKA SREDSTVA

SAM SEM SE TEDAJ PRED TOVARIŠI, KI SO ŽE »ŠTUDIRALI« V MESTU, V »ZAKOTNI« MEŽICI IN OSAMLJEN POČUTIL KAR NEKAM MANJVREDNEGA. DA BI SE PRED DRUŠČINO IZKAZAL IN POSTAL POMEMBNEJŠI, SEM KORAJŽNO PREDLAGAL, DA

GREMO IZ LOGARSKÉ DOLINE ČEZ KAMNIŠKE PLANINE ŠE NA GORENJSKO, VSE DO BLEDA. DOKAZOVAL SEM, DA JE GORENJSKA PRAVZAPRAV ČISTO BLIZU, KAR MALO ZA KAMNIŠKIMI PLANINAMI, KI SE ZDI S PECE VENDAR TAKO BLIZU; DO BLEDA NI IZ LOGARSKÉ PO ZRAČNI ČRTI NITI 40 KILOMETROV, IZ MEŽICE PA LE 60. KONČNO JE OBVELJALO, DA V LOGARSKO DOLINO VSEKAKOR POJDEMO, ČE BO LEPO VREME IN SREČA Z DENARJEM TER POPOTNO OSKRBO, PA STOPIMO ŠE PROTI SKUTI. DOMA SMO PREVIDNO NAJAVILI, DA GREMO ZA NEKAJ DNI V LOGARSKO TABORIT. LE S TEŽAVO SMO OMEČILI STARŠE, NAJTEŽJE PA JE ŠLO PRI RUDIJU.

S kavti so nam posodili dva šotora domače izdelave. Z Janezom sva dvignila v farovski hranilnici prihranke iz že skoraj pozabljenih ministrantovskih zaslužkov. Mojega je bilo 100 dinarjev, Janezovega pa 150. Ferdo je doma izposloval tudi 150 dinarjev, Rudiju pa je mama mogla skrivoma dati le okoli 30 dinarjev. Za popotnico sva z Janezom dobila velik hleb domačega rženega kruha in precejšen kos slanine od domačih kolin. Kupila sva še konzervo golaža in nekaj sira. Enako popotnico je imel tudi Ferdo, Rudi pa je dobil le pol hleba kruha in kos slanine. Ker je imel tudi denarja najmanj, je doma izposloval še vrečko koruznega zdroba, da bo za vse kuhal žgance. Kot sin lovca si je pripisoval največjo izkušnost za taborsko življenje in bil na to svojstvo sila ponosen.

V nahrbtnike smo poleg hrane zmašili še malo čaja, sladkorja, soli, vžigalic in najnujnejšo opremo (skledo, žlico, brezrokavnike ali puloverje in težke železne kline domače izdelave za pritrditev šotorskega krila). Vrh nahrbtnikov smo privezali vsak svojo odejo in šotora. Za pasom so v nožnicah viseli taborski noži, v roke pa smo vzeli kole šotorskega ogrodja. Janez in Ferdo sta vzela s seboj še fotoaparata s stojalom.

Sicer pa smo bili vsi v kratkih hlačah in srajcah. Tedaj se spodnje majice pod srajco še niso nosile, vetrovk pa tako nismo poznali. Tudi kap nismo imeli. Obuti smo bili v gozjarje, s seboj pa smo nosili tudi opanke za hojo po ravnem in okoli šotorov ter v kočah. Skratka, mladostno neizkušena in vihrava ekspedicija je bila pripravljena in opremljena zelo pomanjkljivo. Bilo je pač toplo poletje in kdo bi le pomislil na morebitno nenadno spremembo vremena. Kljub jadikovanju in križanju mame in babice smo v pričakovanju novih doživetij prešerno odšli.

NOČ POD PLATNENO STREHO

JANEZ IN FERDO STA ODŠLA ŽE 20. AVGUSTA, DAN PRED NAMA Z RUDIJEJEM, SAJ SE JE PRI RUDIJU DOMA ŠE ZATIKA-LO. SAM SEM SE V PONEDE-LJEK, 21. AVGUSTA, OB OSMIH ZJUTRAJ ODPELJAL Z AVTOBU-SOM DO ČRNE IN TAM POČA-KAL RUDIJA, KI JE S KOLESOM PRIŠEL POZNEJE, OD TOD PA SVA ODŠLA PEŠ DO SV. JAKOBA

V KOPRIVNI. V PLANINSKI POSTOJANKI ZNANCA – ŽUPNIKA HOJNIKA – MALICAMA, NATO JO UBEREVA NAPREJ ČEZ ZGORNJE SLEME POD OLŠEVO IN PO STARI STEZI MIMO ROBNIKA NAVZDOL V SOLČAVO.

Bila sva že kar utrujena in lačna, pot do Logarske doline pa se je, začuda, vlekla še kar precej kilometrov. Končno malo naprej od Logarjeve domačije zagledava na jasi goščave ob cesti in potoku Janezov in Ferdov šotor. V toplem popoldanskem soncu sta se sončila, se nama pokroviteljsko režala in se po prvi prespani noči v naravi zdela sila pomembna.

Postavimo še najin šotor, nato pa razmišljamo o večerji: kje bi dobili kaj za pod zob, da ne bi s seboj prinesena hrana prehitro skopnela. Rudi se brž ponudi, da bo pripravil ognjišče in za večerjo skuhal žgance, mi trije pa naj bi kje staknili nekaj mleka.

Stopimo do Logarjevih, kjer je bila tedaj tudi gostilna. Vprašamo, če lahko dobimo kaj za večerjo, po posvetu v kuhinji pa sporoči natakarcica, da bi lahko večerjali skupaj z njihovo služničadjo, ko bo večerja pripravljena. Nato vpraša, če bi kaj popili. Spogledamo se in ugibamo, kaj bi nam ustrezalo, saj smo bili abstinenti in nam je bila za pijačo le voda iz pipe ali studencev.

Kar blekne Ferdo: »Vsakemu en rum!« Dekle nas debelo pogleda, mi pa v smeh. Toda ko smo med dolgotrajnim čakanjem na večerjo posrkali rum, natararica ponovno vpraša, ali bi še kaj. Ferdo zopet: »Pol litra vina!« In zopet smeh. Pozneje sem od premljevanju teh dogodkov domneval, da je Ferdo naročal to pijačo nekako podzavestno, saj nas je v gostinski sobi že kar mrazilo, pa tudi njuna noč na prostem v mrzlem šotoru je opravila svoje; organizem je, kaže, pač terjal nadomestne toplotne kalorije. Za nas je tedaj ta pivska pobuda pomenila le mladostno junačevje in »hec«.

Končno smo le dočakali večerjo. Okoli velike mize nas je sedelo s hlapci in deklami vred okoli deset. V veliki lončeni skledi so dehteli vabljeni, z zaseko politi »kločevi nudeljni«. Pijača nam je udarila v glavo in nismo se mogli ubraniti smeha, opazujoč nekako obreden potek te večerje. Po molitvi so hlapci in dekle, očitno upoštevajoč nekako vpeljana hierarhijo, preudarno in počasi natikali cmoke na vilice – najprej najstarejši, nato mlajši – in jih, mlaskajoč z jezikom, mleli v čeljustih. Vmes je tekel umirjen pogovor. Tudi mi smo se bili prisiljeni vključiti v ta počasni ritem, čeprav bi lahko na mah sami pripravili celo skledo. Izkazalo se je namreč, da je bilo večerje za vse premalo in da zaradi nas treh običajne količine kuhe očitno niso povečali. Nič kaj siti smo plačali ceho in odšli. Bomo pa pojedli še Rudijeve žgance, samo se tolažili.

Toda žgancev je bilo premalo in pustili smo, da jih je Rudi

pojedel kar sam. Med jedjo nam je vzhichen pripovedoval: »Že v mraku se sprehajajo turisti po cesti. Pa se ustavita neki gospod in majhen fantek. Videč šotore, ogenj in Rudija ob njem vpraša fantek: Očka, kaj pa je tam? Očka pa odgovori: Vidiš, sinko, tam so pa gozdovniki! Fantek pa: Kako? Očka ponovi počasi in z zlogovanjem: Gozdov-ni-ki!« Ob potrditvi tega gozdovništva se je Rudi počutil močno počaščenega. Vso nadaljnjo pot smo potem Rudija spodbujali, da je zgodbo o gozdovnikih razlagal še podrobneje ter se ob tem smejali. Odtlej smo še dolgo, če je kdo od nas kakšen dogodek opisoval preveč na dolgo in ga ponavljal, rekli kar »gozdovniki«, da je utihnil.

Noč v taboru je bila hudo mrzla. Šotorska krila niso segala do tal, zato je pihalo skozi. Ena odeja na vlažnih travnatih tleh, ena pa za pokritje je bila za dva dosti premalo. Drug drugemu sva jo pulila, a del telesa je bil vselej nepokrit. Drgetajoč sva dočkala jutro.

MAMINA ZAOBLJUBA

ŠELE KO SE POZNO SONCE
NASLEDNJE JUTRO PRIKAŽE
NAD POBOČJEM KROFIČKE, SE
SKOBACAMO IZ ŠOTOROV IN
V PRVIH ŽARKIH VSI SMRKAVI
RAZGIBAVAMO PREMRLE UDE.
RUDI SKUHA ŽGANICE IZ ZA-
DNJEGA ZDROBA, ZRAVEN PA JE
ČAJ, SAJ MLEKA NISMO DOBILI.

Proti opoldnevu se odpravimo k slapu Rinka. Spotoma občudujemo obdajajoče nas gorske očake in naredimo spominski posnetek. Na Okrešlju sprašujemo planince in oskrbnika o poti skozi Turnski žleb in na Skuto. Znanec iz mežiškega rudnika, nekdanji znani celjski alpinist inž. Branko Diehl, nas, borno opravljene, svari, naj se v kakšno »plezarijo« nikar ne podajamo. V koči je prijetno toplo in razpoloženje med nami po prenehanju mrazu postaja bolj vedro, podjetnost narašča. Zato sem ponovno predlagal, da gremo čez Skuto na Bled. Ker bomo prišli domov kasneje, kot smo obljubili, in ker nameravamo ubrati pot, o kateri doma nismo črhnilo, smo si v opravičilo domislili naslednji argument: Janez je kot majhen fant preboleval hudo bolezen in mama se je zaobljubila, da ga

bo peljala na Brezje, če ozdravi. Vendar se ji je izpolnitev te zaobljube vseskozi odmikala, kar jo je močno žalostilo. Zato s tem pohodom sami izpolnjujemo njeno zaobljubo. In predlog je bil sprejet.

Po zajtrku iz nahrbtnika odidemo v sredo, 23. avgusta, na melišča in nato skozi Turnski žleb. Tu se je Ferdu – z očali dioptrije minus 6 – godilo kar težko, ko ni mogel z gotovostjo slediti klinom in žicam. Na posebno izpostavljenih mestih je kar otrpnil v negotovosti. Mi smo ga spodbujali, mu pomagali in se obenem smejali. Kot dobrim telovadcem nam pot ni delala nobenih preglavic. Srečno smo prilezli do roba, nato čez Male pode ter po ostenju Skute na vrh. Meni je bilo v veliko veselje, da sem iz daljave spet videl Ljubljano. Po spustu pod Štruco na Velike pode prične pihati, sredi podov nas ujame dež s snežno sodro in megla se spušča. Že skoraj v mraku prispemo povsem mokri in prepihani v Cozovo kočo na Kokrskem sedlu. Ob topli peči se posušimo in topel čaj nas dodobra pregreje. Za večerjo si še mi naročimo slastno makaronovo mineštro, ko vidimo, da jo pričenjajo servirati drugim planincem.

Za zajtrk je naslednje jutro samo čaj in zadnji kos domačega kruha. Na poti v dolino se ustavimo pri kmetu Suhadolniku in vprašamo, če nam lahko prodajo hleb kruha. Dolgo se odločajo, nato nam odstopijo pol hleba rekoč, da je zadnja peka že pošla, nove pa še ni. Proti dolini Kokre in proti poldnevu se oglašja glad. Poskusimo Suhadolnikov

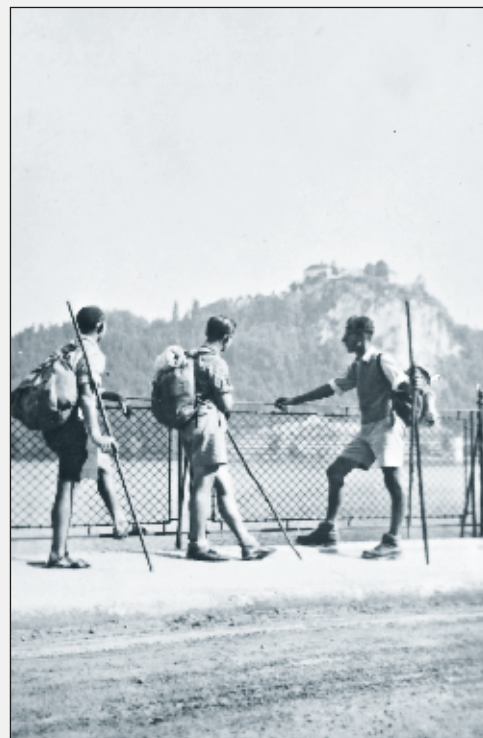
kruh in vsem se je zdelo, da tako dobrega še nismo jedli; takoj ga je zmanjkalo. Na cesti v dolini si natakne opanke, katerih podplati pa so se v hoji po gramoznih cestah vsem dodobra izrabili. Sprašujemo domačine in ubiramo najkrajšo smer pod Storžičem: Preddvor, Spodnja Bela, Trstenik, Goriče, Golnik in še Križe. Tukaj se ustavimo, že naveličani hoje, pri eni od prvih kmetij. Mladega gospodarja in gospodinjo vprašamo za prenočišče in večerjo. Brez oklevanja nam ustrezajo. Nato sprašujejo, od kod smo in kakšno pot smo prehodili, otroci pa nas z zanimanjem motrijo. Nič kaj pravi se ne predstavljajo vsi skupaj, kje bi mogla biti Mežica in kako smo prilezli sem čez vse te gore. Spanec v dehtečem senu pa je bil seveda čudovit.

NA MONDENEM BLEDU

DOBRA DOMAČINA NAM ZJUTRAJ POSTREŽETA Z IZDATNIM ZAJTRKOM, PONUJENEGA PLAČILA PA NOČETA SPREJETI. HVALEŽNI SE JIMA ZAHVALIMO ZA GOSTOLJUBJE IN JO JADRNO UBEREMO KAR POČEZ PO RAVNINI POD KOVORJEM DO BREZIJ. JANEZOVA ZAUBLJUBA JE IZPOLNJENA.

Po počitku menimo, da bi do Bleda peš prišli že v mraku – in kaj bo s spanjem, če nas ujame noč? Zato se odpravimo mimo Ljubnega in čez Savo do Otoč. Počakamo na vlak in se odpeljemo do Lesc, potem pa spet vzamemo pot pod noge. Ogledujemo si slavni turistični kraj,

v vodi pa namočimo le roke. V skrbeh, kako bomo prespali, kmalu zavijemo mimo Mlinega navzdol k Savi Bohinjki. Za tabor izberemo prijetno jaso ob reki, kjer se brž okopamo in šele nato postavimo šotora. Izmučeni vse nadaljnje opravke določamo z žrebom. Ferda in Rudija zadene, da gresta vprašat na bližnjo kmetijo, če lahko iz šupe blizu šotorov vzamemo nekaj sena za ležišče. Kmalu pripiha starejša ženica, ki najprej jedikuje nad nami, nato pa le dovoli, da vzamemo seno. Naprosimo jo še, da nam proda dva litra mleka.

Nahrbtniki so prazni in denarja za vrnitev je premalo, zato posvet odloči, da gremo naslednji dan takoj proti domu. Rudi urejuje tabor, pripravlja ognjišče in kot posebnost napravi v goščavi tudi latrino, ki jo tudi prvi uporabi. Toda že prej smo mu prečni kol za sedalo narezali in krst se je končal s štrbunkom v lastno,

že pognojeno jamo, kar je bilo zasoljeno z bučnim smehom. Pred mrakom stopimo na Bled. Ferdo brzovavi v Mežico, da mu brzovavno nakažejo 100 dinarjev, da bomo mogli kupiti vozovnice za etapno vožnjo do doma. Za zadnji denar kupimo precejšen kos sira ementalerja in dve štruci belega kruha.

Na bližnjem hotelskem vrtu ob jezeru igra vojaška godba. Gospoda v cilindrih in frakih sedi pri obloženih mizah. Diplomatska družčina in oficirji v bleščečih uniformah kraljeve garde se ob zvokih tanga sučejo z elegantnimi damami po plesišču – prizor, kakršnega še nismo videli. Pogovarjamo se o krivičnem svetu, o izobilju pri nekaterih in revščini pri večini. Močno »socialistično« nastrojeni se že v temi vrnemo v tabor, kjer si privoščimo izdatno večerjo s sirom in vročim mlekom misleč: jutri pač bo, kar bo. V mehkem senu spet čudovito zaspimo.

V soboto, 26. avgusta, pospravimo seno v šupo, »pobašemo« svojo kramo in spet gremo na pot. Na pošti dvignemo Ferdovih 100 dinarjev in zdi se, da je kriza rešena. Na Lescah kupimo karte do Celja-Petrovč, za Rudija pa le do Ljubljane; tam gre k svoji dijaški gospodinji in si sposodi denar za karto do Petrovč ter kupi še kilogram hrušk, kar je naša edina hrana čez dan. V Petrovčah gresta Ferdo in Rudi v Ferdovo dijaško stanovanje pri Levcu, z bratom pa k stricu v Arjo vas, kjer poprosiva za prenočišče, hrano in posojilo za vozovnico z vlakom do Prevalj.

Pri stricu so naju obdržali čez

nedeljo, enako Ferda in Rudija v Levcu. Dodobra smo prišli k sebi. Dopoldne smo ob številnih gledalcih, ki so prihajali od maše, čeprav le četverica v odbojki gladko premagali petrovške člane.

V ponedeljek, 28. avgusta, smo se z vlakom odpeljali do Prevalj. Ferdo in Rudi sta izstopila že v Šoštanju, premalo denarja sta imela. Naprej sta šla peš do Zavodnja k Ferdovim sorodnikom, v torek pa sta čez Št. Vid in Črno prišla izmučena, a vesela domov. S postaje na Prevaljah sva z Janezom bosa koračila proti domu; opanki so nama razpadli. Malo pred Mežico se je ulila še ploha in domov sva prispela čisto mokra. Začuda prevelikega hudovanja nad nama ni bilo; bolj so si oddahnili od skrbi, ko sva se vrnila zdrava in cela. Ko sva povedala, da je Janez izpolnil zaobljubo o Brezjah, pa je mami kar odleglo. Le oče se je zmrdoval, ko je računal, koliko bo moral vrniti izposojenega denarja Ferdovim staršem in bratu v Arjo vas.

EPILOG

SEPTEMBRA LETA 1984, ŽE NEKAJ LET UPOKOJEN, SEM ZA 45-LETNICO SPET NAMENJEN NA ŠKUTO. PRIJATELJA, S KATERIMA NAČRTUJEMO SKUPEN IZLET V KAMNIŠKE, KJER ŠE NISTA BILA, TIK PRED ODHODOM ZREDDITA FIGO. TODA PRELEPO VREME JE, DA GA NE BI IZKORISTIL. POPOLDNE SE ODPRAVIM Z AVTOM KAR SAM ČEZ KOPRIVNO V LOGARSKO. NA OKREŠLJU PRESPIM, NATO ZLEZEM SKOZI TURSKE ŽLEBE, KI JE

ŠE PRAV TAK, KOT JE BIL PRED 45. LETI. NA ŠKUTO »PRITELOVADIM« ŠE PRED OPOLDNEVOM. OZIRAM SE PROTI LJUBLJANI, KJER ŽIVI BRAT JANEZ. OD ZAHREBTNE BOLEZNI JE MOČNO PRIZADET, ŽAL ZMOŽEN LE ŠE ZA SPREHODE OKOLI HIŠE, V HRIBE IN GORE, KAMOR JE TAKO RAD ZAHAJAL, PA NE MORE VEČ. ENAKA USODA PESTI TUDI FERDA, ŽE DOLGO CELJANA, ODKAR SMO SE PO ZADNJI VOJNI RAZŠLI.

Rudija je družčina izgubila že davno poprej. V Srbijo, kamor smo bili izgnani, dobimo septembra 1943 pošto s sporočilom, da je padel na ruski fronti, kamor se je že leta 1942 javil kot prvi prostovoljec iz Mežice. Žalostna usoda nekdanjega prijatelja nas je močno prizadela: podlegel je pač očetovi nemškutarski vzgoji in hitlerjevski propagandi. V daljnji Srbiji smo ob mrzlih in temnih zimskih večerih brez luči pogosto obujali spomine na skupne mladostne podvige in tudi na Rudijeve gozdovalnike, bodisi pri nas v Orašju ali v Ferdovem Rekovcu onkraj Juhorja.

Kolikokrat smo si še po letu 1945 s Ferdom in Janezom dajali besedo, da se bomo sešli in vzeli čas za temeljito »analizo« tudi »rajže« čez Skuto na Bled! Vendar se kazalci velike ure pač vrte tudi mimo volje in želje posameznika. Tako je nanoslo, da se mogel to obljubo izpolniti le še sam.

Op. Ta prispevek je bil prvič objavljen v Planinskem vestniku 7/8-1998.

Štefan Lednik

MOST

V SENCI CERKVE SV. JAKOBA VEDNO ZNOVA IZVIRA »VODA ŽIVLJENJA«. RES PA JE, DA SE KAPLJE TE VODE NE ZBEREJO VEDNO V PRITOK ŠUMCA. V TO ŠTEVILKO ŠUMCA ŽUBORI PRITOK Z NENAVADNIM NASLOVOM, MOST. OB TEJ BESEDI OBIČAJNO POMISLIMO NA NAPRAVO, S KATERO PREMAGAMO VODNO ALI KAKŠNO DRUGO STRUGO IN PRIDEMO NA DRUGO STRAN. MOST NAMREČ POVEZUJE RAZLIČNE BREGOVE V PRENESENEM IN DOBESEDNEM POMENU.

ŽUPNIJSKO DOGAJANJE IMA RDEČO NIT V NASLOVU.

Praznovanje velike noči se je začelo že v delavnicah ŽK. Članice ŽK in mladi so izdelovali snope in rože za okrasitev. 4. aprila, na cvetno soboto, pa so se mladi in članice ŽK zbrali v domu starejših na Fari in vsi stanovalci doma so dobili pisanke. Nika, Špela in Urška so takole zapisale: *»Prišel je dan, ki smo ga vsi težko pričakovali. Šli smo v dom na Fari. Bili smo zelo lepo sprejeti. Najprej smo obhajali sveto mašo, ki jo je vodil naš župnik, in nato je blagoslovil snope. Po maši smo v skupinah odšli po sobah in stanovalcem izročili pisanko. Bili so zelo veseli, nam pa so se smilili, zato smo obljubili, da jih bomo še kdaj obiskali. Sobota je bila res bogata, krasna in upamo, da se bo še kdaj ponovila.«*

OB PRAZNOVANJU KRISTUSOVEGA VSTAJENJA JE POVEZANOST VELIKA IN RAZNOLIKA: MOŽJE PRIPRAVIJO OGENJ, KI GA PO BLAGOSLOVU OTROCI

IN ODRASLI PONESEJO V RAZLIČNE DELE ŽUPNIJE, STRELCI NAZNANJAJO VELIKI DAN S POKOM MOŽNARJEV, PRI BLAGOSLOVU JEDIL SE SREČA TOLIKO LJUDI, KOT LE REDKO KJE, GODBENIKI PREBUJAJO S PRITRKOVALCI NEDELJSKO JUTRO, BRALCI, PEVCI IN ŠE MNOGI DRUGI BOGATIJO DOGAJANJE V CERKVI.

Posebno povezanost smo začutili na praznik sv. Jožefa delavca, na 1. maj.

Iz različnih koncev, peš in z avtomobili, smo se zbrali v cerkvi sv. Lenarta na Platu. Ta dan pa so se začele tudi šmarnice. Ljudske pesmi, ki jih raje pojejo odrasli, in ritmične za mlade se izmenjujejo. Drug za drugega in drug z drugim molimo.

Praznovanje prve svete spovedi in obhajila je vodila skupna misel: *»Če dovolimo, da Bog vstopi v življenje, smo skupaj in kljub preizkušnjam lahko občudujemo maurico.«*

In še nekaj iz preteklih dni: 30. maja je bilo v Dravogradu med 10. in 13. uro **druženje pevcev in pevk otroških**

zborov iz naše dekanije.

13. junija ob 15. uri je potekalo srečanje starejših in bolnikov, ki so ga pripravljale sodelavke ŽK. Brez pripravljenosti in pomoči domačih, ki so vsako leto v lepem številu pomagali svojim domačim, bi le-ti ne doživeli prijetnega duhovnega in družabnega srečanja. Lepo je spremljati njihovo druženje in pogovor.

13. junija ob 18. uri pa je bil na Ravnah, v župnijski cerkvi sv. Egidija, koncert župnijskih zborov iz naših župnij. Verska, umetna ali ljudska pesem vedno razveseli poslušalca in seveda najprej pevca.

Upam, da je teh nekaj vrstic pojasnilo naslov Most. Zakaj, kakšen in kdaj človek začuti prepad niti ni najpomembnejše, saj vemo, da je to resničnost, ki se ji ni mogoče izogniti. Pomembno in dobro je, če vidi most v upanju, ki nam ga daje Bog med zemeljskim in večnim, možnost medsebojne pomoči in obogatitve različnih generacij in pomembnost prav vsakega v mozaiku življenja.

Kaplje izvira je za Šumc zbral Franc Linasi, župnik

Odzvali smo se povabilu

iz Podkloštra

Predstavnik pobratene občine iz Podkloštra (Arnoldsteina) GERHART OBERMOSER je poslal povabilo Občini Mežica za sodelovanje na njihovem »obrtnem sejmu«.

Prireditve je imela poudarek na rokodelski stroki, kmetijskih strojih, različni ponudbi in druženju. Potekala je od 27. do 29. marca. Po skupnem dogovoru so za udeležence iz Mežice pripravili stojnico za pokušino prodajo domačih izdelkov.

FRANC SMUK je na tem sejmu razstavljal in prodal nekaj lesenih predmetov iz domače umetnostne obrti. Kmečke dobrote in specialitete sta številnim obiskovalcem sejma ponudila mlada MONIKA ŠUMNIK in ALEŠ ŠTRIKAR.

Po povratku iz Podkloštra so bili vsi polni dobrih vtisov in zadovoljni s potekom prireditve in dobro oskrbo gostitelja, ki jim je nudil tudi brezplačno prenočitev. Medsebojno sodelovanje moramo krepiti in razvijati v vseh možnih oblikah.

Partnerstvo obeh občin je zaveza, ki nas bogati, zblizuje in obvezuje.

Marjeta Tasič

Arnoldstein Podklošter

27-29 marec 2009

V maju 2008 je bila v Arnoldsteinu podpisana partnerska listina med občinami Mežica, Črna na Koroškem in Arnoldstein. Kot pobratene občine so se zavezale k tesnemu sodelovanju v prihodnje. Tako so ob tamkajšnjem tridnevnem kmetijskem sejmu k sodelovanju povabili tudi Korošce z južne strani Alp. Na pobudo občin Mežica in Črna na Koroškem sta se odzvala kmetija Srotič - Štriker s svojimi domačimi dobrotami ter gospod Franc Smuk s pestro ponudbo ročno izdelanih ur in lesenih okrasnih predmetov.

Tako smo se polni novih pričakovanj 27. marca 2009 odpravili proti tromeji. Ob prihodu v Arnoldstein, kjer nas je pozdravila tabla pobratenih občin, smo se odpravili na semanji prostor, kjer so nas že pričakovali. Nastanili smo se v prodajni hiški in na ogled postavili naše izdelke. Prvi dan je bilo obiskovalcev sicer malo, a kljub temu je bila naša stojnica dobro obiskana, ljudi pa je predvsem zanimalo, iz katerega kraja prihajamo. Glavnina dogajanja je bila v soboto, k čemur je pripomoglo tudi lepo vreme. Na samem prizorišču, kjer je bila glavna tema sejma kmetijska mehanizacija, pa so bili tudi predstavniki iz sosednje Italije. Na naši stojnici, polni domačega kmečkega kruha, potice, raznovrstnega peciva in mošta, je bilo največ povpraševanja po »borovničkih«. Tisti, ki so jih poskusili, so se k naši stojnici še vrnili. Mnogo pogledov pa se je ustavilo na čudovitih ročno izdelanih urah in še zlasti kolovratih gospoda Smuka.

Zadnji dan, ki bi naj bil tudi najbolj obiskan, pa nam je zagodlo vreme, saj je cel dan deževalo, obiskovalcev pa je bilo bolj malo. Tako smo se v zgodnjih popoldanskih urah že vračali domov.

Tridnevno bivanje v Arnoldsteinu bo ostalo v prijetnem spominu. Ljudje so nas prijazno sprejeli in bili veseli slovenske besede. Gostiteljica, občina Arnoldstein, nas je nastanila v prijetnem hotelu in poskrbela za naše udobje. Tako so se spletla nova poznanstva in veseli bomo ponovnega snidenja.

Marjeta Šumnik
in Aleš Štriker

Naš drugi dom DOM ST

DRUGI DOM. BESEDA, KI JE BOLEČA, A TUDI OSREČUJOČA. MNOGOKRAT IZGOVORJENA, OB NJEJ VČASIH ZDRSI TUDI SOLZA PO LICU. PRIPOVEDOVALA VAM BOM O SVOJIH DOŽIVETJIH, O DOBRI VOLJI, O RAZMIŠLJANJU O USODI NAS VSEH, KI ŽIVIMO V TEJ VELIKI DRUŽINI.

Hvaležni smo, da je tako, kot je, da so na teh lepih in urejenih Prevaljah zgradili hišo, v kateri smo zdaj doma. Doma smo pogosto samevali, noge niso več ubogale, telo je potrebovalo hitro pomoč. Potem sem razmišljala, kako se odločiti. Ali naj zapu-

stim domači kraj, dom, vse, kar sem v preteklih letih ustvarila in mi je dobro služilo? Odločitev je padla in odšla sem pravzaprav v neznano. Nekje sem se ozrla nazaj, videla hišo. Nič ni odgovorila, oglasil se je le spomin, da sem v njej bila srečna mnogo let, mnoga lepa doživetja bodo ostala v njej za zmeraj. Potem sem odšla v drugi dom, kjer me je čakala postelja, omara in nekaj kosov pohištva. Potem sem se vprašala – koliko let še? Kmalu pa se je srce umirilo in mi potrdilo, da je tudi ta majhen prostor z nekaj pohištva dovolj. Bolj so pomembni ljudje, s katerimi se srečujem vsak dan, vsako uro, dokler ne odidejo. Le spomin ostane. Če verjameš v usodo, da se je zgodila božja volja, potem so solze nepotrebne.

Ko je od doma odhajal tudi moj sin Marjan, mi je srce močneje utripalo. Oba zdaj živiva v domu, jaz na Prevaljah, on v Črni na Koroškem. Tudi on se ima lepo, saj so prav tako velika družina in se imajo radi.

Že prve dni po prihodu v moj drugi dom sem bila sproščena. Novinarji so me spraševali o življenju v domu. Zdi se mi, da so v meni videli polnost življenja – prijetnega in srečnega. Potem so se oglašali moji znanci iz raznih krajev in mi povedali, da so me videli po televiziji. Nekaj mesecev sem bivala v sobi, kjer smo bile štiri ženske. Poznala sem le mojo sokrajanko Jožico Maklin, z drugima dvema pa sem se hitro spoprijateljila in kmalu je bilo, kot da smo že stare prijateljice. Iz sobe se je slišal smeh, pesem

in še danes, čeprav ne bivamo več skupaj, rade obujamo spomine na skupaj preživete dneve. Vsak dan v naši veliki družini razdajam dobro voljo sostanovalcem, saj je imeti rad vse ljudi božji dar. Osamljenim in boječim ljudem rada poklonim lepo besedo in nasmeh, oni pa mi vrnejo s pogovorom. Prisluhnem jim, njihovi bolečini, ki jo nosijo v sebi, nekateri že dolga leta. Na obrazu teh ljudi vidim, da so po pogovoru pomirjeni, srečni.

KMALU BOM TRI LETA V DOMU. VELIKO SE DRUŽIMO IN SI MNOGO LEPEGA POVEMO. TUDI GOSPA DIREKTORICA STANKA VAUH Z NASMEJANIM OBRAZOM SKUPAJ Z NAMI DELI SREČO, VESELJE IN ZADOVOLJSTVO. V DOMU IMAMO TUDI MEŠANI PEVSKI ZBOR STANOVALCEV »KOMIS«. V MESECU APRILU SMO SE V SLOVENJ GRADCU UDELEŽILI 16. REVIJE PEVSKIH ZBOROV STANOVALCEV DOMOV IZ VSE SLOVENIJE. NAŠ PEVSKI ZBOR VODI PROSTOVOLJKA GOSPA MARJANA PEČNIK S PREVALJ. NISMO ZMAGALI, SMO SE PA DOBRO ODREZALI.

Sem tudi članica literarne skupine »Živeti je lepo«. Pišemo pesmi, prozo, radi recitiramo in beremo, pod budnim očesom stanovalca gospoda Mirka Rotovnika pa tudi kaj zapojemo. Gospod Rotovnik jih ima veliko za ušesi, rad pa tudi raztegne harmoniko, zabrenka na kitaro in zapoje. Člani naše literarne skupine radi in veliko nastopamo, tako na prireditvah v domu

AREJŠIH NA FARI

kakor tudi izven doma. Občasno obiščemo otroke na pediatričnem oddelku Splošne bolnišnice Slovenj Gradec in gojence Centra za usposabljanje, delo in varstvo v Črni na Koroškem. Odprti smo za stiske bližnjih.

Udeležujem se tudi srečanj molitvene skupine vsak četrtek in svete maše vsak torek zvečer. Enkrat na mesec pa je sveta maša v jedilnici doma v dopoldanskem času. Maše se udeležijo tudi pevke cerkvene-ga pevskega zbora s Prevalj, da skupaj zapojemo in polepšamo doživetje svete maše. Ob tej priložnosti se tudi zahvaljujem duhovnikom iz vseh bližnjih župnij, da so se pripravljene odzvati našemu povabilu in nam podariti sveto mašo. Sama tudi vodim biblično skupino vsako sredo popoldne.

V DOMU TUDI VSAK MESEC PRAZNUJEMO ROJSTNE DNEVE STANOVALCEV. KUCHARICE NAM PRIPRAVIJO POGOSTITEV, DOBRO DOMAČO TORTO IN PIJAČO. SEVEDA NE MANJKA NITI HARMONIKA.

V naš dom prihajajo tudi dijaki Gimnazije Ravne na Koroškem in učenci Osnovne šole Franja Goloba, saj sodelujemo v projektu »Z roko v roki«. Izmenjujemo naše izkušnje, pletemo adventne venčke, izdelujemo snope ob veliki noči, skupaj pripravimo program ob kulturnem prazniku, učimo se nemščine, izdelujemo zeliščne namaze in kuhamo zeliščne čaje, ogledamo si diapozitive s popotovanj po

daljnih deželah in še marsikaj. In imamo se radi.

Tudi vsi zaposleni v domu so prijazni, skrbijo za naše dobro počutje in marsikdaj delijo z nami tudi težke urice. Kuharice poskrbijo, da je hrana po našem okusu, saj tudi stanovalci sodelujemo pri pripravi jedilnika.

Ivanka Marflak

LJUBEZEN KRESNE NOČI

OB POZNI URI TIHO MI SRCE ŠEPEČE,
PRIDI LJUBA MOJA V GAJ ŠUMEČI.
TUKAJ POTOK ŽUBORI, OKOLI TISOČE CVETLIC DIŠI,
TAKO MI SRCE GOVORI, DA NAJLEPŠA MED NJIMI BOŠ LE TI.
TU KRESNIČKE BODO TI ZAPELE SPEV KRESNE NOČI,
KER V TEJ NOČI PESEM BOŽANSKA SE GLASI.
PRIDI, GOLOBICA MOJA,
NA PERUTIH TE BOM ZAZIBAL,
PESEM KRESNE NOČI TI BOM ZAPEL
IN LJUBEZEN BUJNO TI RAZODEL.
PRIDI, ROŽA MED ROŽAMI,
TI, KI SREČA MOJA BOŠ VSE DNI.
ŠE ČRIČKI PRI NAJU BODO ŽVRGOLELI
IN TI SREČO ZAŽELELI.
ANGELSKI PLES ZAPLESALI IN SOLZO V SREBRNI MRAK POSLALI,
DA SE V BISER SPREMENI IN V TVOJIH GRUDIH NEŽNOST ZADRHTI.
KRESNIČKE BODO MI SVETILE,
SAJ NAJLEPŠI BOŽANSKI CVET BO NAJIN PRAV VSE DNI.
KER V KRESNI NOČI TAKO SE SPEV GLASI,
PRVIČ CVET UTRGAN JE, ZDAJ ŽIVLJENJE NOVO SE ZAČNE.
ČE LJUBEZEN V KRESNI NOČI PODARJENA TI JE,
VSE PREMORE, VSE ODPUŠČA, SE VESELI,
DA LJUBILA SE BOVA VSE DO KONCA DNI.

Življenje gre naprej.
Dobra volja in ljubezen
korakata z roko v roki.
Kljub boleznim in
bolečinam, ki vrtajo
v nas, živimo lepo.
Ko se v dušo in srce
priplazi nemir, v kleti
v kapelici čaka Jezus,
ki nas vabi k sebi in
nam podarja mir. Za
ranjeno srce je božji
mir največje darilo. Jaz
pa vam podarjam še
tole pesem.

Obisk doma starostnikov na Prevaljah in v Slovenj Gradcu

ŽE NEKAJKRAT SO NAS POVABILI V DOM STAROSTNIKOV NA PREVALJE. TUDI LETOS SMO ŠLE, IN SICER TAM OKROG VALENTINOVEGA. SKRBNO PREGLEDAMO NAŠ REPERTOAR IN POIŠČEMO PESMI, KI BI STAREJŠE LJUDI RAZVESELILE IN BI JIM BILE TAKO POZNANE, DA BI Z NAMI LAHKO TUDI ZAPELI.

ME BOMO PELE SEBI IN TUDI DRUGIM V VESELJE, DOKLER BOMO MOGLE, IN V DOMOVE STAROSTNIKOV BOMO VEDNO ŠLE Z VELIKIM VESELJEM.

Jožica Kotnik

Pa smo šle v ponedeljek, 17. februarja, popoldan. S seboj smo povabile dva harmonikarja, Alfreda in Jana, dedija in vnuka. Harmonika je tista, ki poskrbi za pravo razpoloženje. Za uvod je bila muzika, potem je Draga prebrala lepe misli, primerne za Valentinovo, nekaj misli o ljubezni pa je povedala tudi naša nekdanja krajanka Ivanka Marflak. Potem je zapela naša skupina, sledil je nastop harmonikarjev, vmes je padla se kakšna šala in tako je program trajal skoraj celo uro. Na koncu smo še vsi skupaj zapeli venček narodnih. Vsi smo bili zadovoljni. Stanovalci doma, ker smo jim polepšali dan, zadovoljne pa smo bile tudi mi, ker smo storile dobro delo. Pozneje smo obiskali in pokramljali z našimi krajani, ki na jesen življenja živijo v domu. Po okrepčilu smo se z obljubo in željo, da še pride-mo, odpeljali domov.

Vodstvo doma se nam je v imenu stanovalcev pred dnevi prisrč-

no zahvalilo, ker smo polepšali popoldan stanovalcem.

1. aprila pa smo se z veseljem odzvale vabilu in šle v dom starostnikov v Slovenj Gradec. Med program smo vpletle besede o materinskem dnevu in zrecitirale tudi nekaj pesmi. Starostniki so bili nadvse zadovoljni z našim obiskom in so nas zelo pohvalili. Povedali so, da jih je obiskalo že več skupin, a tako lepo kot mi pa še nihče ni zapel. Srečali in pokramljali smo s Karlijem, možem naše prejšnje voditeljice Mari. Na ogled skupnih prostorov in posameznih sob nas je popeljala direktorica Marjana. Vse se sveti, vse je novo in trdno verjamem, da to ni le zunanost, da so zaposleni s srcem pri svojem delu, da znajo k starostnikom pristopiti z nasmehom, toplo besedo in veliko mero potrpljenja, saj je veliko starih ljudi zelo neobgljenih. Starih ljudi pa je vedno več in tudi naša pevška skupina Gorna je zbor, kjer pojemo same upokojenke.

POMI, AD
V DRUŠTVU
LITERARNO
GLEDALIŠČE
TRESKA
MEŽICA

levo zgoraj
Mateja Kunstek –
Metja igra didgeredoo

desno zgoraj
Utrinek z Javnega
branja poezije 2009

levo spodaj
Sodelujoči na Javnem
branju poezije

desno spodaj
Mojca Oderlap

**NA PRVI POMLADNI DAN
PO VSEM SVETU NA POBUDO
UNESC-A PRAZNUJEMO
SVETOVNI DAN POEZIJE.
V MEŽICI SMO OB TEJ
PRILOŽNOSTI PRIPRAVILI ŽE 4.
JAVNO BRANJE POEZIJE.**

Organizacija UNESCO je leta 1999 21. marec razglasila za svetovni dan poezije. Namen tega praznika je spodbujanje branja, pisanja, objavljanja in poučevanja poezije po vsem svetu. Prav take namene pa ima v lokalnem merilu tudi Društvo Literarno gledališče Treska Mežica, v katerem se trudimo vsako leto ob prazniku poezije pripraviti javno branje pesmi, ki bi pritegnilo kar se da velik krog sodelujočih in poslušalcev. V preteklih letih smo bralce iskali predvsem med pesniki in pesnicami, ki so bili pripravljeni brati lastne pesmi, letos pa smo na željo ljubiteljev poezije oder odprli za vse, ki so želeli nastopiti. Odločitev se je izkazala za pravilno, saj je letos sodelovalo kar 22 poetskih navdušencev. Še posebej smo se razveselili kar 5. družinskih navez, ki

potrjujejo, da se lepa beseda širi v vse smeri: mama in hčerka Karin in Vita Dvornik, mama in hčerka Marija in Mojca Oderlap, babica Ljudmila Hohnjec, mama Metka Zvonar Hohnjec in vnuk Andraž Zvonar, zakonski par Jožica in Alfred Kotnik ter Anči Perklíč, ki je brala pesmi svoje sestre Tončke Struga, so zagotovilo, da poezija diha tudi po domovih. Poleg teh so nastopili še stari znanci javnih branj poezije: Anka Plevnik, Grega Grošelj, Helena Veršnik, Majda Pušnik, Marjeta Tasič, Milena j. Cigler, Terezija Jaser in Tilka Doríč. Veseli pa smo tudi novincev: Mihe Lotriča, Simona Černeliča in presenetljivega Jožeta Lodranta.

Izredno dobro obiskano prireditve so glasbeno popestrile pevke Pevske skupine Gorna s Kristino Perovnik, ki so na javnih branjih poezije postale že tradicionalne gostje.

V aprilu smo od svetovnega dneva poezije obdržali le besedo »svetovno«, namreč svetovno popotništvo. Mojca Oderlap je predstavila svoje vandrnanje po

daljni Avstraliji in doživetja z drugega konca sveta. 25. aprila, na dan, ko Avstralci praznujejo državni praznik ANZAC DAY v spomin padlim v 1. svetovni vojni, smo v dvorani Gostilne Krebs spoznavali deželo in ljudi »tam spodaj«. Kot avstralsko posebnost in zanimivost je tradicionalno glasbo ter inštrument didgeredoo predstavila vsestranska glasbenica Mateja Kunstek – Metja, ki se med drugim ukvarja tudi z masažo z zvokom didgeredooja. Spoznavanje Avstralije smo zaključili s pokušino hrane, kuhane in pečene po avstralskih receptih. Pri ustvarjanju večera so sodelovali: Mojca Oderlap, Mateja Kunstek – Metja, Majda Verbole, Peter Peruzzi, Aljlonka Svetičič, Kristina Šegel, krepko pa so pomagali tudi zaposleni v Gostilni Krebs.

Kot vse prireditve DLG Treska je tudi naše pomladanske dejavnosti finančno podprla Občina Mežica, pomagalo pa je tudi podjetje Elstik d.o.o.

Ajda Vasle

MPZ Viharniki

MOŠKI PEVSKI ZBOR VIHARNIKI DELUJE V OKVIRU DRUŠTVA UPOKOJENCEV MEŽICA OD LETA 1997, KO GA JE USTANOVIL TAKRATNI PREDSEDNIK ODBORA ZA KULTURO G. ANTON KAJZER S PREDSEDNIKOM DRUŠTVA UPOKOJENCEV G. FRANCEM ARBEITERJEM.

Ustanovljen je bil zaradi veselja do petja med člani društva in potrebe po izvajanju tovrstne dejavnosti v kraju samem. Namen ustanovitve zboru je bil širjenje glasbene kulture med krajanji.

Na prvi vaji se je zbralo 14 pevcev. To število se je v letih povečalo tudi na 17, vendar je vse skozi nihalo in sedaj šteje zbor 14 članov. Vsa leta delovanja zboru so zaznamovana z izjemno prizadevnostjo za dvig kvalitete in z učenjem novih pesmi, zato je zbor dosegel določen nivo. Poleg pevcev pa ima za kvalitetno delovanje zboru zasluge tudi zborovodja g. Anton Škrjanec, saj ga vodi že od začetka ustanovitve. Zahvala gre tudi predsedniku zboru g. Albinu Holcmanu in preminulemu g. Juriju Krompačniku. Zbor deluje na osnovi lastnih pravil, ki omogočajo pregledno delovanje in določajo odnose med člani, odnos do matičnega društva ter finančno

poslovanje. V preteklem obdobju je zbor nabavil enotna oblačila in obutev, za kar so največ prispevali domači sponzorji, ki so tudi stalni donatorji ob večjih prireditvah zboru.

Tako kot vsak drug tudi naš zbor ne more obstajati brez finančnih sredstev, ki jih pridobivamo od Občine Mežica, za kar se zahvaljujemo. Prav tako se ob tej priliki zahvaljujemo vsem sponzorjem za nesebično pomoč. Za povečanje proračuna pa prispevamo tudi člani s članarino. Brez teh sredstev bi nam bilo onemogočeno delovanje, saj pogosto potujemo na razne prireditve izven kraja, kar predstavlja veliko denarno obremenitev. Udeležujemo se pevske revije od Pliberka do Traberka ter prireditve Praznik sadja in cvetja v Pesnici. Vsako leto izvedemo koncert v domovih starostnikov v Črnečah, Slovenj Gradcu in na Prevaljah, kar nam je še v posebno zadovoljstvo, saj se snidemo tudi z nekdanjimi krajanji, ki nas

vedno z veseljem sprejmejo, mi pa odhajamo zadovoljni z zavestjo, da smo jim popestrili vsakdan z našo pesmijo in toplo besedo. Takih snidenj si želimo še več. Naša pesem zveni tudi ob zadnjih slovesih od krajanov, na občnih zborih, piknikih, obletnicah, pa tudi na srečanjih gasilskih pevskih zborov, saj zastopamo Prostovoljno gasilsko društvo Mežica.

ZA BOGATO IN USPEŠNO DELOVANJE JE BIL ZBOR NAGRAJEN S ŠTEVILNIMI PRIZNANJI. NAJBOLJ ŽLAHTNO PA JE VSEKAKOR PRIZNANJE OBČINE MEŽICA, KI SMO GA PREJELI OB 10-LETNICI ZBORA.

Vemo pa, da brez prizadevnih in zvestih članov ni dobrega zboru, zato so v tem času pridobili člani 16 različnih Gallusovih priznanj. Zborovodja g. Anton Škrjanec pa je dobil za dolgoletno vodenje zboru še priznanje Občine Mežica. In kako naprej? Člani zboru ugotavljamo, da se sredstva, ki so namenjena za ta del kulture, vedno bolj krčijo in seveda se poraja vprašanje, ali Mežica potrebuje in želi gojiti to zvrst kulture.

Sodeč po obisku na prireditvah jo potrebuje, zato Viharniki z zmernim optimizmom zremo naprej, saj z »jamranjem« ne prideš nikamor.

Jožef Libnik

GENERALKA PRED GENERALKO V MEŽICI

V NARODNEM DOMU V MEŽICI SE JE V PETEK, 24. APRILA 2009, ODVILA ŠE ENA PREDSTAVA UMETNIŠKE SKUPINE ZA 2 "BICA JS SE BOM UBESU", NASLOVLJENA GENERALKA PRED GENERALKO ALI VIŠJE KOT LASTOVKE GNEZDIJO LETI SREBRNA PTICA, KAJTI LEPO JE BITI MUZIKANT POD BELIMI KOSTANJI. UMETNIŠKA SKUPINA Z GOSTI JE PREDSTAVO ZASNOVALA NA ŽE PREIZKUŠENEM KONCEPTU, S KATERIM JE OBČINSTVO SEZNANILA ŽE LANI V PREDSTAVI PREŠEREN PO PREŠERNU. PREDSTAVO JE POVEZOVALA REŽISERKA ZOŽA, ŠTAJERKA, KI JE ŽELELA NA GENERALKI SLIŠATI IN VIDETI NASTOJAJOČE, DA BI ŠLO NA PREMIERI VSE PO NAČRTIH. TAKO SE NA ODRU ZVRSTI OSEM IZJEMNO RAZNOLIKIH PEVK IN PEVCEV – TI SE PREDSTAVIJO OBČINSTVU, KI SE NENAČRTOVANO ZNAJDE V DVORANI. PUBLIKA JE BILA NAD IGRO NAVDUŠENA ŽE OD SAMEGA ZAČETKA IN NASTOJAJOČIM JO JE USPEVALO NEPRESTANO SPRAVLJATI V SMEH – IN JO TAKŠNO OBRŽATI VSE DO KONCA. KARAKTERJI (PEVCI), KI SO SE ZNAŠLI NA ODRU, SO SEGALI VSE OD PRISELJENCA Z JUGA PREKO OSTARELIH BABIC IN PLANINCEV DO ŠVICARJA TER AMERIŠKEGA SLOVENCA IN VSI SO SE PREDSTAVILI S SLOVENSКИM NARODNIMI PESMIMI OB SPREMLJAVI VIŽ Z JANEZOVE HARMONIKE. VSE PEVCE JE IZVIRNO UPODOBIL NADARJEN IGRALEC JAN ROBIN, SICER ŠTUDENT KEMIJE V LJUBLJANI, KI JE PRIZNAL, DA JE V PREDSTAVI TUDI PRECEJ IMPROVIZIRAL. UMETNIŠKO SKUPINO ZA 2 SESTAVLJATA ANITA LAMPREHT PILETIČ IN JAN ROBIN, SICER MATI IN SIN; ANITA PIŠE SCENARIJE, NATO PA JIH SKUPAJ UPORIZORITA NA ODRU. NAJVEČKRAT SO TO HUMORNE IGRE, VEDNO S PRIDIHOM RAZMIŠLJANJA O DOBRIH IN SLABIH STRANEH VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA TER ISKANJE ODGOVOROV NA NEKATERA VEČNA VPRAŠANJA. NA TOKRATNI PREDSTAVI JE ZA GLASBENO SPREMLJAVO POSKRBEL HARMONIKAR JANEZ GERHOLD, NEKAJKRAT PA SE JE V VLOGI STILISTKE NA ODRU POJAVILA TUDI SUZANA BRLEK. PREDSTAVA JE OBISKOVALCE DODOBRA NASMEJALA IN JIM POLEPŠALA PETKOV VEČER. ČE ZASLEDITE NAPOVED PONOVNE UPORIZORITVE, SI PREDSTAVO VSEKAKOR OGLEDJTE.

Tina Peruš

Par naših

Deda je povedal, moj brat pa zapisal tako: Bvo je iste cajte, ko dohtarji še niso tejko vedli, je vejko l'di mevo krofe. Se je pa edn tak neka pregrešo, je biv pa štrafan - smrt na gaugeh. Rabl je vse prprajo, pa so ta krofastiga prgnali gr na podn. Rabl mo je podstajo šamrle, mo gr naprajo štrik, pa čako, da mo je gospoda rekva: "Zaj!". Je zmakno šamrle, taj je pa ta štrafani drkno skoz zan-ko, ko je mev krofe. Rabl je pa reko: "Kaj takiga se mi pa še ni naredvo koda!" Ta krofasti pa: "M'ni tud kar!"

Življenje niso le besede. Koropedija tudi ne.

Lep pozdrav do prihodnjšč,

Jana Triglav

žgrebl [žg'rəbl] *samostalnik* žebelj

1. Žgreble je zabijo u ano lato, se je pa po ficlno mahno.

puclpam [pucl'pa:m] *samostalnik* preval (telovadni element)

1. Dovta po brego so **puclpame** devali.
2. S piciklno je v eno tako glajzo zavižvu, da je kr **puclpame** devu po cesti.

štrankl [št'rānk] *samostalnik* strok fižola, stročji fižol

1. Skuhi **štranklno** župo pa čvešplnove knedlne!

grobanje [gruo:banje] *samostalnik* okopavanje krompirja tudi: grubanje

1. Pov pola sn **ogrobo**, venč pa ni švo.

pajenk [pa:jenk] *samostalnik* pajek

1. Lej, kak čudn **pajenk** je gare u koto!

alit [a:lit] *glagol* (grdo, prav nemarno) oglašati se, tudi peti, tuliti, dreti se

1. Flašo šnopsa je požvegnu, pol je pa **alu** ko en osu.
2. Pijanci cevo noč **alijo** po cesti.

muznt [mu:znt] *glagol* klofutniti, prisoliti zaušnico

1. **Muzno** ga je, ko mo je šnops popiv.
2. Šnicl je zmazo, ko bi Juda **muzno**.

podstopit [pod'stopit] *glagol* lotiti se,

drzniti si storiti podvig * iz nem. unterstehen

1. Si pa korajžn, da se **podstopiš** v tajmo sngo jt na Peco.
2. Ko majo kako ovset, se Verca **podstopi** ižino za vse skuhat.
3. Piranski zaliv preplavat si pa ne bi **podstopo**.

pognecat [po'gne:cat] *glagol* pomečkati

1. Avbetno vozi, vse blatnike ma **pognecane**.
2. Tk je bincno, da je kiblo **pognecavo**.

sprobiulat [spro'biulat] *glagol* preizkušati

1. Zaj dohtarji ene nove rcnije **sprobiulajo**.

shodit [shōdit] *glagol* shoditi, vzhajati, oditi, izginiti

1. Pob je že pr šesteh mesnech shodu.
2. Ni dava dojst kvasa, pa ni shodvo.
3. Krapl niso shodli, rajtam zato, ko je duri meva ofjene.
4. En cajt ni bvo kerga, je pa kr shodu.
5. Niso zaklepali bajte, embart so pa eni lopovi hodli, jim je pa vse shodvo.

Verjetno vas je malo, ki ne poznate oddaje Kmetija, v kateri je lansko leto sodeloval tudi naš sokrajan 29-letni **MIHA MLINŠEK.**

Izmed številnih prijavljenih je bil Miha izbran kot eden izmed 12. tekmovalcev, ki so se borili za visoko denarno nagrado 50.000 EUR.

12 IZBRANCEV SE JE NASELILO NA ZAPUŠČENO KMETIJO SREDI IDILIČNE, NEOKRNJENE NARAVE. NJIHOVO PRIKUPNO DOMOVANJE PA JE POTREBOVALO MANJŠE LEPOPNE POPRAVKE. ČLANOM NOVONASTALE DRUŽINE SE JE MORDA ŠELE MED UREJANJEM POSVETILO, KAKO DALEČ V PRETEKLOST SO SE DEJANSKO VRNILI IN ČEMU SO SE MORALI ODPOVEDATI. IZKUSILI SO PREPROSTO, A ZAHTEVNO ŽIVLJENJE NA DEŽELI, KJER HRANA NI PRIŠLA SAMA NA KROŽNIK. ČE JE ŽELELA 10 TEDNOV PREŽIVETI BREZ UDOBJA MODERNEGA SVETA, SE JE MORALA 12-ČLANSKA DRUŽINA ORGANIZIRATI IN ZAVIHATI ROKAVE. ZA NASVETE, KAKO UPRAVLJATI KMETIJO, SO LAHKO POVPRASALI GOSPODARJA, KI JE BIL NJIHOVA EDINA POMOČ. VSAK TEDEN PA SO SE MORALI ZNAJTI S ČLANOM MANJ. RESNIČNOSTNI ŠOV KMETIJA JE BILA TEKMA NA IZLOČANJE. VSAK TEDEN JE BIL NEKDO IZMED ČLANOV IZBRAN ZA GLAVO DRUŽINE, KI JE BILA ODGOVORNA ZA DELO NA KMETIJI. NJENA BESEDA JE BILA ZAKON. GLAVA DRUŽINE JE IMELA PRIVILEGIJE IN IMUNITETO, POLEG TEGA PA JE DOLOČILA HLAPECA IN DEKLO, KI STA OPRAVLJALA NAZIVU PRIMERNA DELA. OSTALI ČLANI DRUŽINE SO NA KONCU TEDNA IZMED NJIJU IZBRALI PRVEGA, KI SE JE MORAL BORITI ZA SVOJE MESTO V DRUŽINI. SLEDNJI JE IZZVAL ENEGA IZMED PREOSTALIH ČLANOV DRUŽINE, LE-TA PA JE IZBRAL DVOBOJ, V KATEREM STA SE POMERILA. O ZMAGI SO ODLOČALI MOČ, TEHNIKA ALI ZNANJE IN PORAŽENEC JE MORAL ZAPUSTITI KMETIJO.

MIHA, DOKAZAL SI, DA »IMAAŠ JAJCA«, IN SE PRIJAVIL NA KMETIJO. ZAKAJ?
Prijavil sem se zaradi denarja. Ko sem na televiziji videl reklamo »A maš jajca?«, sem si rekel imam in se prijavil. Službe nisem imel, narediti sem želel nekaj novega, bom pač par mesecev malo »bluzil« ...

KAKŠEN JE BIL POSTOPEK IZBIRE?
Trikrat sem šel na razgovore z različnimi profili ljudi. Prvič sem se pogovarjal z dvema psihologoma ter producentom oddaje Kmetije. Zastavljali so mi različna vprašanja (Kaj ti pomeni denar? Kaj si delal prej? Bi seksal na Kmetiji? ...). Ker sem jim očitno dajal zadovoljive odgovore, so me drugič zopet poklicali na razgovor. Takrat sem imel pogovore s petimi različnimi psihologi. Pogovori so trajali od 10. do 17. ure. Preverjali so moje ročne spretnosti, reševal sem različne psihološke teste ... Njihov namen je bil izbrati 12 čim bolj karakternih različnih oseb. Tretjič pa me je direktor Donald Ros že poklical, da sem izbran kot tekmovalec na Kmetiji. Poleg Anke in Andreja sem bil določen kot izzivalec Kmetije, zato smo se dejansko vključili v dogajanje en teden kasneje kot ostali.

V GOZDU STE VI TRIJE MORALI PREŽIVETI KAR 23 DNI.

KAKO SI VSE TO DOŽIVLJAL?

Naša naloga je dejansko bila preživeti v divjini. Ni bilo enostavno, a preživeli smo. Prvi dan smo dobili 21 konzerv različnih jedi (paprikaša, golaža ...), en liter žganja, 2 čokoladi, lopato, priročnik »Kako preživeti v divjini« ter Pratico. To je bilo vse, kar smo te dobre tri tedne imeli na razpolago. Seveda se mi je vse to po 23. dneh rahlo poznalo, saj sem shujšal celih 12 kg (ampak sem do danes že vse nadoknadil).

KAJ SI NAJBOLJ POGREŠAL, KO SI BIL V GOZDU TER KASNEJE DEJANSKO NA KMETIJI?

NAJBOLJ USPEŠEN “PAW’R” V MEŽICI

Njihov namen je bil izbrati 12 čim bolj karakternih različnih oseb. Tretjič pa me je direktor Donald Ros že poklical, da sem izbran kot **TEKMOVALEC NA KMETIJI**.

Najbolj sem pogrešal tuš, kopalnico, britje ... Imeli smo le zobno ščetko ter zobno pasto, ženske pa še tampone. Seveda je bilo težko tudi brez cigaret, a smo se nekako znašli. Ko je bila kriza, smo kadili tudi posušeno materino dušico, rman in še kako rastlinico, kar pa smo zavili v toaletni papir ali navodila od tamponov.

**KAJ JE PO TVOJE NAJVEČJA
»TUMARIJA«, KI SI JO NAREDIL?**
Jedel sem mušnice.

**SE TI JE KAJ ZDELO
KRIVIČNO NA KMETIJI?**

Včasih so nekateri kršili pravila Kmetije in to celo pred kamero, pa nihče ni reagiral. Nepošteno se mi je zdelo tudi to, da ekipa POP TV-ja ni prikazala določenih stvari, ki so se dejansko dogajale, da pač je to stvar ekipe, katere posnetke izbere in kako jih prikaže. Spomnim se dogodka, ko je na televiziji bilo prikazano, da sem pljunil v Goranovo in Alexovo skodelico. To sem storil, da se bi se jima izognil. Kasneje sem skodelici umil. Ekipa je vse posnela, a recimo potem ne pokazala ...

**SI BIL MORDA POZVAN S STRANI POP
TV-JA ALI SI BIL SAM PO SEBI V ODDAJI
PROVOKATOR – POSEBEJ DO GORANA?**
Se ti zdi, da sem bil? Ne, sam od sebe sem bil tak. Želel sem pokazati resnični karakter sotekmovalcev, ne takšnega kot ga je prikazal producent. Moram pa povedati, da so

bili odnosi med nami sotekmovalci pristnejši v gozdu kot na kmetiji.

**KAKO PA GLEDAŠ NA SEKS
MED SABINO IN ALEXOM?**

Jaz se z Rusom že ne bi »dal dol« (smeh). Če bi jaz to počel, tega ne bi povedal pred kamero.

**SI IMEL KDAJ KRIZO, DA BI ENOSTAVNO
ZAPUSTIL KMETIJO?**

Ja, večkrat sem imel krizo, vendar sem si rekel: »Dokler me ne izločijo, ne grem!«

SE TI JE ZDELA ZMAGA PRAVIČNA?

Da, zdelo se mi je pošteno, da je zmagala Cirila, saj je v resnici tako dober človek. Na valentinovo nas je vse povabila na zaključno večerjo kot nek zaključek Kmetije. Prišli smo vsi razen Rusa in Gorana ter Sabine, ki pa je bila službeno odsotna.

NAJLEPŠI SPOMINI S KMETIJE?

Kmetija stoji na zelo lepi lokaciji nad Idrijo. Narava je tam res neokrnjena. Pohvaliti moram tudi celotno ekipo POP TV-ja. Zelo lepo so skrbeli za nas. Bili smo varovani, tako da dejansko nihče ni mogel do nas. Cepili so nas proti klopm, jaz sem bil zaradi incidenta z ovco cepljen še proti tetanusu. Če je bilo potrebno, smo dobili tudi zdravniško pomoč itd.. Ko sem bil izločen, so me odpeljali v bazo do novinarjev, kjer sem dobil večerjo in pijačo po želji. Res so prijazno poskrbeli za nas.

**KAJ IMAŠ OD KMETIJE,
SI KAJ PRINESEL S SEBOJ?**

Prinesel sem samo mojo palico, Pratico ter cigaretnico. Imam pa še 5000 kolegov na Netlogu, razpoznavnost, bogato življenjsko izkušnjo ter 470 EUR zaslužka. Naučil sem se kositi travo, kidati »štalo«, hraniti prašiče, molsti krave ... Sestra Simona mi je vseskozi zbirala prispevke na forumih, reklame. Vse to pa imam zbrano v debelem fasciklu.

**SE BOŠ ŠE KDAJ PRIJAVIL
NA RESNIČNOSTNI ŠOV?**

Ne, ne bom. Prijavil bi se v Bar, če bi takrat bil, saj imam več izkušenj s strežbo in tudi zaradi tega, ker imam več stikov z ljudmi. Lahko pa zaupam, da nas je Aleš skupaj z Veroniko, Simono, mano ter Cirilo prijavil na oddajo Družinski dvo boj, a na izbiro še čakamo ...

Manca Rebula

mežiško poletje 2009

Spet je leto naokrog in spet je priložnost za druženje.

sreda,
17. 06. 2009

17.00 **Od Pece do morja,**
ZAKLJUČNA PRIREDITEV
VRTCA MEŽICA,
LOKACIJA: **ŠOTOR**
ORGANIZATOR: VRTEC MEŽICA

18.00 **Hiša tete Barbare,**
LUTKOVNA PREDSTAVA,
LOKACIJA: **ND MEŽICA**
ORGANIZATOR: SUPER BICE

četrtek,
18. 06. 2009

17.00 **Obuti maček,**
LUTKOVNA PREDSTAVA,
LOKACIJA: **ND MEŽICA**
ORGANIZATOR: JKZ ND MEŽICA

18.00 **Srečanje upokoencev,**
ANSAMBEL TA PRAVIH 6,
LOKACIJA: **ŠOTOR**
ORGANIZATORJI: DU MEŽICA, TD MEŽICA,
OBČINA MEŽICA

petek,
19. 06. 2009

17.00 **Literarni večer,**
HERMANU VOGLJU V SPOMIN,
LOKACIJA: **ND MEŽICA**
ORGANIZATOR: IKDM PERKMANDELCI

17.00 **Olimpijski tek,**
LOKACIJA: **PRED ND MEŽICA**
ORGANIZATOR: TK GRČA

20.00 **Rock off, Mežica!**
VLADO KRESLIN IN MALI BOGOVI,
MI2, DON MENTONY BAND,
ROY DE ROY, LOW PEAK CHARLIE
LOKACIJA: **ŠOTOR**
ORGANIZATOR: IKDM PERKMANDELCI

sobota,
20. 06. 2009

10.00 **Športni dan:**
ULIČNA KOŠARKA, INLINE HOKEJ,
ODBOJKA, NOGOMET
LOKACIJA: **PRED ND MEŽICA**
V PRIMERU DEŽJA BO
PRIREDITEV V TELOVADNICI.
ORGANIZATOR: IKDM PERKMANDELCI

10.00 **Druženje s koroškimi
modelarji,**
LOKACIJA: **NOGOMETNO
IGRIŠČE**
ORGANIZATOR: KOROŠKI MODELARJI

11.00 **Srečanje invalidov,**
LOKACIJA: **KMETIJA KAJŽAR**
ORGANIZATOR: DIM MEŽICA

14.00 **Prometna varnost,**
SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V
CESTNEM PROMETU AMZS -
AMD RAVNE
LOKACIJA: **PRED ND MEŽICA**
ORGANIZATOR: IKDM PERKMANDELCI

18.00 **Poletna muzejska noč -
večerni ogled rudnika,**
REZERVACIJE BREZPLAČNIH
VSTOPNIC NA TELEFONSKO
ŠTEVILKO: **02 87 00 180**
ORGANIZATOR: PODZEMLJE PECE

20.00 **Zabava pod šotorom,**
BRIGITA ŠULER IN GENERACIJA 69,
LOKACIJA: **ŠOTOR**
ORGANIZATOR: TD MEŽICA

(PROGRAM PRIREDITEV)

nedelja,
21. 06. 2009

12.00 **Pravljični svet kralja Matjaža,**
OTROŠKI DAN NA PECI,
LOKACIJA: **DOM NA PECI**
ORGANIZATOR: TD MEŽICA

19.00 **Od zrna do kruha,**
DOKUMENTARNI FILM,
LOKACIJA: **ND MEŽICA**
ORGANIZATORJA: A. PERŠAK,
G. PEČOVNIK

ponedeljek,
22. 06. 2009

18.00 **Vrtna čajanka pri Bargatejevih,**
MODNA REVUJA STARIH OBLAČIL,
LOKACIJA: **PRED GALERIJO ŠTIBLC**
V PRIMERU DEŽJA BO PRIREDITEV V TELOVADNICI.
ORGANIZATOR: TD MEŽICA

torek,
23. 06. 2009

17.00 **Skok v poletje,**
ZAKLJUČNA PRIREDITEV
OŠ MEŽICA,
LOKACIJA: **NOGOMETNO IGRIŠČE**
ORGANIZATOR: OŠ MEŽICA

sreda,
24. 06. 2009

19.00 **Pod lipo domačo se pesem glasi,**
LOKACIJA: **ND MEŽICA**
ORGANIZATORJA: DU GORNA,
OBČINA MEŽICA

četrtek,
25. 06. 2009

10.00 **Državno prvenstvo v kriketu,**
LOKACIJA: **IGRIŠČE PRI ŠURNIKU**
ORGANIZATOR: KRIKET KLUB MEŽICA

19.00 **Praznični koncert Pihalnega orkestra Rudnika Mežica,**
LOKACIJA: **ND MEŽICA**
ORGANIZATOR: KD PIHALNI ORKESTER
RUDNIKA MEŽICA

petek,
26. 06. 2009

15.00 **Tabor kralja Matjaža,**
TABOR ZA OTROKE OD 6. DO 15. LETA,
TRAJANJE TABORA OD 26. – 28. JUNIJA,
LOKACIJA: **DOM NA PECI**
ORGANIZATOR: IKDM PERKMANDELCI

19.00 **Večer ob treski,**
GOSTJA ANITA HUDL,
LOKACIJA: **GOSTILNA KREBS**
ORGANIZATOR: LITERARNO
GLEDALIŠČE TRESKA

od 17. do 26. junija

Pred tremi leti, spomladi leta 2007, se je v glavah članov **Turističnega društva Mežica** porodila ideja o sklopu prireditev, kjer bi v raznolikosti dogodkov vsak občan lahko izbral sebi primerne. Ideja je bila predstavljena tudi nam, **Občini Mežica**, kjer smo ji z veseljem prisluhnili, nakar pa smo pobudnikom bili v oporo in s skupno voljo smo besede strnili v "Mežiško poletje 2007".

Ko zdaj pomislim nazaj, v tisto prvo leto, občutim zadovoljstvo, saj vem, da je bilo zabavno prav vsem, od najmlajših iz našega vrtca, ki so imeli prireditev v Narodnem domu, šolarji so se poslovili in "skočili v poletje", mežiški upokojenci so obujali spomine, prav tako je bilo mogoče prisluhniti pevskim zborom, kot so naše pevke iz skupine Gorna in celo Perpetuum Jazzile, vsako leto pa nas je s svojo prisotnostjo počastil tudi Pihalni orkester Rudnika Mežica. Ob večerih smo se družili ob etno ali rock glasbi, v Galeriji Štibelc – ali pred njo – smo uživali v uprizoritvah predstav ter postavitvah razstav. Nemalo kulturnih dogodkov se je združilo z nekaterimi bolj adrenalinskimi, športnimi in nenazadnje smo skupaj tudi romali k Sv. Heleni.

Kar preveč je vseh, ki bi se jim naj na tem mestu zahvalil, vsi, ki pa ste s svojim delom pripomogli, da sta prvo in drugo "Mežiško poletje" ugledala luč sveta, pa vedite, da sem vam hvaležen in se še enkrat zahvaljujem tudi v imenu Turističnega društva Mežica.

V lanskem letu, torej na "Mežiškem poletju 2008", smo za vas pripravili kar **41 različnih dogodkov**, v letošnjem, tokrat že tradicionalnem tretjem "Mežiškem poletju" pa smo že ustaljena zasedba organizatorjev, Občina Mežica in Turistično društvo Mežica, dobili novega soorganizatorja – **Izobraževalno kulturno društvo mladih Perkmandelci**, ki so se vključili z naslednjimi projekti: Literarni večer, Športni dan, Rock off Mežica, Prometna varnost in Tabor kralja Matjaža.

Upam, da bo vzajemno sodelovanje organizatorjev in mežiških društev tudi letos izpolnilo vaše želje in pričakovanja. Več informacij o tekočih dogodkih pa dobite na naši spletni strani **www.mezica.si**.

Vabljeni v prihajajoče poletje,
Dušan Krebel, župan

Prireditve

otroški abonma 2009

Javni kulturni zavod
Narodni dom Mežica

RAZPISUJE

Lutkovno-igrani otroški
abonma za leto 2009

V abonma je vključenih šest predstav, primernih za otroke od 3. leta starosti dalje. Predstave se bodo začele v mesecu septembru 2009 in bodo trajale do decembra 2009. Vse predstave bodo predvidoma ob četrkih s pričetkom ob 17.00. Prireditelj si pridržuje pravico do spremembe programov. Podrobnejše informacije najdete na www.narodnidommezica.si ali po telefonu **051 234 226** in elektronski pošti info@narodnidommezica.si.

Ugodnosti abonmaja

Ob nakupu abonmaja si zagotovite nižjo ceno vstopnic, stalni sedež, obveščanje o predstavah in prejemanje programa prireditev.

Vpis in prodaja

Vpis bo potekal od 2. do 9. septembra 2009 oziroma do popolnitev sedežev. Prodaja abonmajev je v tem času v prostorih Narodnega doma Mežica (Trg 4. aprila 4) vsak dan od 9.00 do 16.00.

narodni dom
mežica

TAB
generalni sponzor **Batteries**

SNG MARIBOR:
KRALJ MATJAZ

Legenda o kralju Matjažu se je po ustnem izročilu od srednjega veka prenašala iz roda v rod v obliki pesmi in pripovedk.

MINI TEATER:
MIŠKOLIN

Predstava je nekakšna sestavljenka, kolaž različnih Miškolinovih dogodivščin, in je namenjena tako najmlajšemu občinstvu kot tudi vsem, ki jim je umetnost za otroke blizu.

PLESNI TEATER LJUBLJANA:
MUCA COPATARICA

Kdo se ne spomni legendarne Muče Copatarice in njenega skrivnostnega poslanstva - odnašanja copat nerednim otrokom?

GLEDALIŠČE GLEJ - MALI GLEJ:
O ZAČARANI SKLEDI IN ŽLICI

Zgodbo med dvema kraljestvoma zaplete užaljena zlobna vila, ki ni bila povabljena na krst ob rojstvu princa in princese.

MINI TEATER:
TRIJE PRAŠICKI

Zgodba o treh prašičkih in požrešnem volku, o strahu in modrih odločitvah, o lenobi in vztrajnosti, o zmagi dobrega nad zlim.

DAMJANA GOLAVŠČEK:
**MUSICAL ČAROVNIJE-
PROTIPACKARIJE**

Ekološko obarvana zgodba in skladbe, ki se v njej prepletajo, nas na prijazen način opozarjajo na posledice brezvestnega onesnaževanja narave.

Prijavnica
za abonmajsko sezono 2009

ime: priimek:
ulica in hišna št.: pošta:
telefon: e-pošta:

S podpisom na prijavnici potrjujem vpis na otroški abonma v sezoni 2009. S podpisom na prijavnici dovoljujem, da se mi v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov na moj naslov pošiljajo programi, vabila in druga obvestila Javnega kulturnega zavoda Narodni dom Mežica.

podpis starša ali skrbnika:

Izpolnjeno prijavnico pošljite na naslov: **Javni kulturni zavod Narodni dom Mežica, Trg 4. aprila 4, 2392 Mežica** ali jo oddate v Narodnem domu Mežica ob navedenih terminih.

otroški
abonma

